malacký hlas

Vydáva mesto Malacky pre svojich občanov Ročník 12. Číslo 4/2002 Cena 5 Sk malackyhlas@malacky.sk www.malackyhlas.sk

ÚVODNÍK

Najväčší hriech je zabudnúť na lásku

Máj patrí láske naplnenej citmi, láske patriacej všetkým mamám, ktoré aspoň raz v živote zakúsili, ako chutí plač novonarodeného dieťaťa, zakúsili, ako príjemne hreje drobné tielko, o ktoré sa treba do posledného dychu starať. Máj je svojou prebudenou prírodou, zmesou piesní z koncertov radostného vtáctva zasvätený akejkoľvek láske. V tôni stromov si hrkútajú mladí tínedžeri ochutnávajúc sladkosť prvých neskúsených bozkov, na stereotyp manželstva zvyknuté dvojice sa vlečú z nohy na nohu voňavým lesíkom a dedko s babkou sa s iskričkou v starecých očiach zamýšľajú nad väčšou polovicou života, ktorú spoločne preskákali a ktorý raz chutil ako horká čokoláda, inokedy ako sladké medovníkové srdce.

Máj človek prežíva s riadnou dávkou romantiky a hoci už dávno vypol kúrenie, je v byte plnom lásky príjemne teplo. Užime si lúče májového slnka, užime si energiu, ktorá pramení priamo z nich, zohrieva, dopĺňa city, zbavuje zmysly hnevu, šíri slová lásky a zväčšuje hlad po nej samej. Zabudnúť na čaro lásky je najväčším hriechom, ktorý môže človek spáchať.

EVA ŽILAVÁ

POZVÁNKA

na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Malackách, ktoré sa uskutoční vo štvrtok 25. apríla o 9.00 h vo veľkej zasadačke Mestského úradu v Malackách.

Z PROGRAMU – Návrh zmeny počtu poslancov MsZ • Návrh systému plateného parkovania v meste a návrh VZN o systéme plateného parkovania • Prevody nehnuteľností a zmluvy • Investičný zámer zberu, úpravy a zhodnotenia odpadu • Rámcový plán činnosti ZCK na rok 2002

„...vtedy bolo v Malackách veľmi málo jednotlivcov, ktorí vlastnili korčule. Nebolo peňazí. Dalo sa tu korčuľovať iba na Padzelku na malom rybníčku za pílou. „Kanadky" nemal nik, korčuľovali sme v „kvintovkách". Malačania však čoskoro prišli hokeju na chuť a návštevnosť rapídne stúpala," spomína si Alfréd Bollardt. Bližšie o tom, ako sa v Malackách hrával hokej, sa dočítate na 8. strane.

foto: archív

Aj v tomto roku sa na 1. mája stretneme v Zámockom parku. Všetkých Malačanov srdečne pozývam

JOZEF ONDREJKA, primátor

Prvomájové Malacky 2002

Zámocký park 10.00–22.00 h

Slnečnica-Sunečník Gajary, Senzus, Velšicová a Slivka, I. MISS SR – Karin Majtánová, AC+, Teatro Tatro Nitra, Vranovské chodúľové divadlo, Ska Pra Šupina, Reqiuem, Oné, s. r. o., Pro Zac, Vávrovci, stan detskej radosti, diskotéka so šašom, maľovanie na tvár, jarmok, lukostreľba, historický šerm

Veľvyslanec USA R. Weiser:

„Malacky sú pripravené na prílev zahraničného kapitálu"

Tradičným slovenským zvykom – chlebom a soľou – privítali Malacky Jeho Excelenciu Ronalda Weisera, veľvyslanca Spojených štátov amerických na Slovensku. Na Mestskom úrade v Malackách ho v piatok 12. apríla v sprievode budúceho zástupcu veľvyslanectva Scotta Thayera prijal primátor mesta Jozef Ondrejka.

V úvode návštevy si veľvyslanec pozrel prezentáciu mesta v podaní jeho primátora. J. Ondrejka hovoril predovšetkým o aktívnom prístupe k záverom nezávislých analytických agentúr, ktoré označujú náš región ako najperspektívnejší v Európe a zámeroch vybudovať Priemyselno-technologický park Záhorie, Priemyselný park Malacky a inkubátor pre malé a stredné podnikanie.

Ronald Weiser navštívil už mnoho slovenských miest a doslova uviedol: „S takou kvalitne pripravenou prezentáciou som sa ešte nestretol." Sám pôsobil v štáte Indiana 34 rokov v oblasti regionálneho rozvoja a neskrýval ochotu podeliť sa o rady a skúsenosti. Blízka je mu aj oblasť inkubátorov malého a stredného biznisu. Veľvyslanec ocenil prednosti našej lokality a regiónu (strategická poloha, výhodné dopravné spojenia, blízkosť letiska) a podčiarkol, že práve na nich treba stavať. Upozornil však aj na nedostatky, ktoré treba nevyhnutne odstrániť, ak máme záujem o prílev zahraničného kapitálu. R. Weiser vyzval samosprávu mesta Malacky k účasti na veľkej medzinárodnej konferencii, ktorú pre amerických investorov pripravuje ambasáda.

Americký veľvyslanec sa následne vo veľkej zasadačke mestského úradu stretol s veľkou skupinou miestnych autorít – zástupcami štátnej správy, poslancami MsZ, predstaviteľmi politických strán i mimovládnych organizácií. Vo svojom príhovore rozprával o cieľoch svojej misie: podpore posilnenia vzťahov medzi USA a Slovenskom, podpore mladej slovenskej demokracie a otvorenej spoločnosti, posilnení priamych zahraničných investícií, obchodu a turizmu na Slovensku, zvýšení dôveryhodnosti našej krajiny (podľa R. Weisera ju má zabezpečiť náš vstup do NATO a EÚ) i efektívnej podpore informovanosti v našej krajine pred nastávajúcimi parlamentnými a komunálnymi voľbami.

–ipo–, foto: –oTaNo–

Čítajte v budúcom čísle:

Školstvo bude mestské

Podnikateľský inkubátor v Malackách

Najväčším bohatstvom sú deti

Pod sviečkou už nebude tma

Obrovský ekonomický a spoločenský rozvoj, akým prešlo naše hlavné mesto, zapríčinil zvýšenie rozdielu v porovnaní s ostatnými regiónmi Slovenska. V závetrí zostávalo doposiaľ aj Záhorie. Parafrázujúc slová Ing. Ivana Kočiša, PhD., riaditeľa spoločnosti Infotrans, ktorá sa podieľa na príprave a realizácii projektov Priemyselno-technologický park Záhorie a inkubátor malého biznisu v Malackách – pod sviečkou bola doposiaľ tma.

Bratislavský región a oblasť dolného Záhoria však označujú analytické agentúry ako najperspektívnejší región v Európe. O tom, že z tmy sa Malacky rýchlym tempom vynárajú, sa môžeme presvedčať takmer denne. V utorok 9. apríla sa uskutočnilo stretnutie predstaviteľov mesta so zástupcami mesta Wiener Neustadt neďaleko Viedne. Predmetom rokovania bola výmena skúseností z oblastí inovačných procesov a predovšetkým inkubátorov malého a stredného biznisu. Primátor mesta Jozef Ondrejka sa stretol s profesorom Dr. Helmutom Detterom, riaditeľom Odbornej školy pre hospodárstvo a techniku, Holgerom Linhartom, viceprimátorom mesta Wiener Neustadt a prof. Ing. Jurajom Sternom, PhD., rektorom Ekonomickej univerzity v Bratislave.

Po prezentácii projektu PTP Záhorie v podaní I. Kočiša a projektu Podnikateľského inkubátora v Malackách z úst Ing. Jaromíra Nováka z MsÚ v Malackách nasledovala konštruktívna výmena názorov a skúseností. Hlavným výstupom z nej je pripravovaný workshop vo Wiener Neustadte, na ktorom budú rakúski odborníci v domácom vývojovom a výrobnom prostredí prezentovať svoje pracovné postupy slovenským kolegom. Zámerom s dlhodobejším horizontom realizácie je zriadenie filiálok spoločností na oboch stranách, ktoré budú efektívne spolupracovať. Takáto cesta premenila Wiener Neustadt v priebehu desiatich rokov z vymierajúceho mesta na modernú metropolu s pulzujúcim životom.

Podarí sa to aj Malackám?

I. POTOČŇÁKOVÁ

Počet obyvateľov v obciach okresu Malacky k 26. 5. 2001 (s počtom obyvateľov nad 1500)

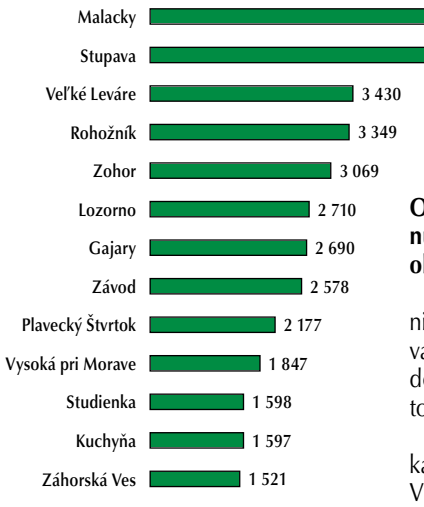

Koľko je nás?

Ostatné sčítanie obyvateľov, domov a bytov, ktoré sa uskutočnilo v máji minulého roku prinieslo zaujímavé čísla. Odhalilo, že Malacký okres má 64 354 obyvateľov, z toho je 32 888 žien.

97 % obyvateľov okresu je slovenskej národnosti. V meste Malacky trvalo žije 17 773 obyvateľov, z nich 9116 je žien. Obyvatelia nášho mesta sú slovenskej (96,7 %), českej (1,6 %), maďarskej (0,4 %) a rómskej (0,1 %) národnosti. V rubrike Vierovyznanie v našom meste vedie rímskokatolícke (71,5 %), nasleduje evanjelické (1,4 %) a 21,2 % Malačanov uviedlo formulku „bez vyznania". V Malackách je 2452 trvalo obývaných domov (z toho 2122 rodinných domov) a 5812 trvalo obývaných bytov.

Pre porovnanie uvedieme počty získané v rámci predchádzajúcich sčítaní. V roku 1991 mali Malacky 17 571 trvalo bývajúcich obyvateľov (z toho 8536 mužov a 8985 žien). Z tohto počtu bolo 28 % detí vo veku 0-14 rokov, 59,1 % produktívneho a 12,9 % neproduktívneho obyvateľstva. Štatistika z roku 1991 prináša aj jeden zaujímavý záver: „Jedna vec je zarážajúca, že sa nik nehlási k židovskému náboženstvu a k židovskej národnosti. I keď je to iba nepatrný počet obyvateľov, predsa v Malackách aj Senici je niekoľko rodín, ktoré sa však hlásia asi k slovenskej alebo inej národnosti a nehlásia sa k žiadnemu náboženstvu."

Ešte zaujímavejšie čísla ponúkajú výsledky sčítania z roku 1970. V Malackách vtedy trvalo žilo 11 101 obyvateľov (5481 mužov a 5620 žien). Ekonomicky aktívnych bolo 5126 obyvateľov, z nich 514 v poľnohospodárstve, 201 v lesníctve, 1880 v priemysle. Dnes už ťažko predstaviteľné je, že v roku 1970 bolo v Malackách z celkového počtu 2888 bytov až 1438 bez teplej vody, iba 479 domácností malo kuchynskú linku a 137 kuchynský robot.

–ipo–

Jozefské zasadnutie rady

Meniny–nemeniny, plán je plán, a tak marcové zasadnutie mestskej rady sa uskutočnilo práve v deň „štátneho sviatku“, t. j. na Jozefa. Možno práve to bolo dôvodom, že jej rokovanie prebiehalo nezvyčajne rýchlo.

V rámci kontroly uznesení sa členovia rady zoznámili s aktuálnym stavom riešenia výstavby novej školy, ako aj so stavom rokovaní o možnostiach začlenenia pozemkov MO SR do intravilánu mesta. Ku dňu rokovania zostalo v sledovaní sedem uznesení mestskej rady. Následne mestská rada prerokovala návrh systému plateného parkovania v meste, ako aj návrh VZN o systéme plateného parkovania. Oba dokumenty rada odporučila schváliť mestskému zastupiteľstvu. Do predložených návrhov už boli zapracované všetky pripomienky, ktoré boli predkladateľke Ing. Rehákovej, vedúcej oddelenia územného rozvoja a životného prostredia, známe od komisií i jednotlivých poslancov.

Členovia rady odporučili mestskému zastupiteľstvu schváliť i text nájomnej zmluvy pod garážami na Kukučínovej ulici na dobu 10 rokov. Taktiež odporučili schváliť dodatok č. 1 s firmou MATRIX o užívaní stolnotenisovej haly na Sasinkovej ulici.

V predposlednom bode rokovania si prítomní vypočuli informáciu o postupe rekonštrukcie televízneho káblového rozvodu v meste, ktorú zabezpečuje s. r. o. PROGRES a v ktorej má rozhodujúci podiel mesto. V roku 2002 bude spoločnosť pokračovať v budovaní hviezdicových rozvodov hlavne v strede mesta, na uliciach Záhorácka, Pribinova a Ul. M. Rázusa. Po ukončení tejto časti by práce mali postupovať smerom na sídlisko Juh. Po rekonštrukcii v týchto rozvodoch by mali občania k dispozícii 20 programov.

Asi najdlhšie trvala diskusia pri prerokovávaní informácie o riešení ubytovania doterajších nájomníkov z Partizánskej ulice č. 27. Problém je vyriešený asi na 50 %.

Zasadnutie rady patrilo svojou dĺžkou medzi najkratšie v histórii. O to viac bodov zrejme bude rada riešiť na svojom aprílovom zasadnutí.

ANTON PAŠTEKA

Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti

Od marca pôsobí v našom okrese Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti, ktorá pre poistencov vykonáva bezplatne zdravotné služby. Má na ne nárok každý poistenec zdravotnej poisťovne, ktorému zdravotný stav, staroba, nepohyblivosť, duševná porucha alebo iná odkázanosť znemožňuje dochádzať k svojmu lekárovi na ošetrenie, injekcie, odbery, rehabilitačné cvičenia alebo výmenu pomôcok. O ľudí, ktorí potrebujú pomoc, sa postarajú kvalifikované zdravotné sestry.

Ak takúto službu potrebujete, obráťte sa na obvodného lekára alebo priamo na ADOS Veľké Leváre na tel. č. **0905 76 75 53,**
alebo **034/659 75 21**, kde získate podrobnejšie informácie.

Poskytovanie tejto služby je súčasťou liečby, poistenec má na ňu nárok, je preto bezplatné a nemá vplyv na poberanie sociálnych dávok alebo služieb pacienta, či rodinných príslušníkov.

Oslobodzovanie nášho mesta si vyžiadalo aj civilné obete. Malačania, ak poznáte mená našich predkov, ktorí zahynuli počas aprílových udalostí roku 1945, prípadne okolnosti ich odchodu z tohto sveta, napíšte, zatelefonujte alebo príďte k nám do redakcie.

57. výročie skončenia vojny v Malackách

Napriek mrazivému severnému vetru sa 5. apríla krátko pred 15. hodinou pri pomníku padlých vojakov ČA na Kláštornom námestí, dekorovanom čestnou strážou vojakov 71. záchrannej brigády CO, stretli zástupcovia Mesta Malacky, okresného úradu, politických subjektov, pôsobiacich v meste, SZPB, Zväzu vyslúžilých vojakov gen. Štefánika, ako aj zástupcovia armády, polície, miestnych škôl i ďalší účastníci, aby si položením vencov uctili pamiatku vojakov Červenej armády, ktorí padli pri oslobodzovaní Malaciek.

Po Slovenskej štátnej hymne a slávnostnej básni sa k účastníkom spomienkového zhromaždenia prihovoril Mgr. Anton Pašteka, aby pripomenul najmä tým, ktorí hrôzy vojny nezažili, krušné chvíle pri prechode frontu pred 57 rokmi. Potom za zvukov pochodu padlých revolucionárov zástupcovia mesta, okresného úradu i politických subjektov, SZPB, ako aj Zväzu vyslúžilých vojakov gen. Štefánika položili vence a kytice kvetov na znak vďaky tým, ktorí obetovali svoje životy za život budúcich generácií v mieri.

JOZEF BULLA, foto: oTaNo

Rada seniorov mesta Malacky

V rámci Medzinárodného roku starších ľudí deklarovala Organizácia spojených národov v roku 1999 princíp zúčastnenosti. Hlavným úmyslom bolo umožniť starším ľuďom spolurozhodovanie, šírenie poznatkov, sociálnu činnosť a združovanie. V tomto roku sa Malacky zaradili do spoločnosti miest, ktoré v súlade s týmto princípom ustanovili Radu seniorov.

Rada seniorov mesta Malacky je nepolitickým, neziskovým a nekonfesným poradným orgánom primátora mesta. Jej úlohou je najmä zastávať záujmy starších občanov vo všetkých oblastiach spoločenského života s cieľom neustále zvyšovať kvalitu ich života a zabezpečiť prežitie ich staroby v dôstojných životných podmienkach, na ktoré získali nárok svojím celoživotným pracovným a duchovným úsilím.

Rada seniorov mesta Malacky má päť členov, na jej čele stojí primátor mesta. Členmi rady sú: doc. MUDr. Ladislav Hegyi, DrSc., Mgr. Alžbeta Dubajová, Ing. Jozef Šatan a Anna Oslejová. Vo štvrtok 11. apríla sa uskutočnilo už druhé zasadnutie rady. Jej členovia schválili štatút rady a zvolili Mgr. A. Dubajovú za podpredsedníčku tohto poradného orgánu primátora.

Rada seniorov vyslovila jednoznačné podporné stanovisko snahe mesta získať do svojej kompetencie opatrovateľskú službu. Jej členovia sú presvedčení, že samospráva sa bude vedieť lepšie postarať o zdravotne ťažko postihnutých občanov ako štátna správa. Nevyhnutným predpokladom je však odborné zaškolenie personálu. Jedným z ďalších návrhov bolo zriadenie servisného poradenského centra pre seniorov. Neznalosť právnych predpisov totiž starším ľuďom často bráni domôcť sa svojich práv.

Podnety starších obyvateľov mesta Malacky prijíma na svojej domácej adrese Mgr. A. Dubajová, M. Benku 46, Malacky alebo na tel. č. 772 24 05.

–ipo–

„Skláňam sa pred ľuďmi, ktorí rozdávajú múdrosť.“ Týmito slovami oslovil primátor mesta Jozef Ondrejka všetkých učiteľov v predvečer ich tohtoročného spoločného sviatku. Zástupcov pedagogických kolektívov jednotlivých škôl prijal na pôde MsÚ 27. marca. Zápis do Pamätnej knihy mesta Malacky, stisk rúk, kvety i prípitok patrili k slávnostnej chvíli. Okrem učiteľa J. Ondrejku pozdravila bývalých kolegov aj učiteľka A. Dubajová.

Avšak nielen o blahoželaniach bolo toto stretnutie. Primátor na ňom hovoril aj o zámeroch mesta v oblasti školstva po prechode kompetencií zo štátnej správy na samosprávu.

text a foto: –ipo–

Politické strany v meste

Tento rok, štvrtý mesiac ktorého spolu prežívame, bude celospoločensky náročný. Uskutočnia sa v ňom parlamentné i komunálne voľby. Aby sme vám, milí čitatelia, pomohli zorientovať sa v tom našom malom komunálnom priestore, oslovili sme zástupcov politických strán pôsobiacich v našom meste. Z oslovených 13 organizácií, ktoré sme požiadali o uvedenie stručných a pravdivých informácií, nám dotazník vrátili a s publikovaním informácií v ňom súhlasili celkovo 4 organizácie. Mestské organizácie politických strán odpovedali aj na spoločnú otázku, **ktoré komunálne problémy v poslednom období riešili**.

SLOVENSKÁ DEMOKRATICKÁ A KRESŤANSKÁ ÚNIA

Miestny zväz SDKÚ v Malackách, Malé námestie 4, 901 01 Malacky, tel.: 0905 702 895, 0907 894 324

Peter Ďurčo – predseda, Milan Zavřel – podpredseda

Štruktúra: predsedníctvo MZ (6-členné), 23 členov

Problémy: Zdravotníctvo – NsP Malacky za účasti ministra zdravotníctva, reforma verejnej správy – poslanec NR SR Hort, územnosprávne členenie – zaradenie okresu Malacky do VÚC Bratislava, Priemyselno-technologický park Záhorie – predseda vlády, základné a stredné školstvo v meste – minister školstva

HNUTIE ZA DEMOKRATICKÉ SLOVENSKO – ĽUDOVÁ STRANA

MsO HZDS–ĽS, Ul. M. Rázusa, Malacky, tel.: 772 51 47

Ing. Vlado Moravčík, CSc. – predseda, počet členov mestskej organizácie: do 100 členov

Problémy: Súbor komunálnych problémov – otázka odpadového hospodárstva, cenzúra v mestských médiách, vyplatenie príspevkov, odpredaj majetku, otázka súdnych sporov v meste...

KRESŤANSKODEMOKRATICKÉ HNUTIE

Miestny klub KDH, Ul. M. Rázusa, Malacky, tel.: 0903 796 865

Edita Vozárová – predseda, štruktúra: predseda, pokladník

Počet členov organizácie: je to interná záležitosť

Problémy: Pozemky, smetisko, komunálny odpad, parkovanie, Priemyselný park Záhorie, kultúra.

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ STRANA

Miestna organizácia SNS (MO SNS), tel.: 0905 918 609

František Fiľakovský – predseda

Problémy: Podiel na záchrane NsP, výchova mladej generácie k vlastenectvu, vatry zvrchovanosti.

Výzva pre projekty PHARE

Úrad vlády Slovenskej republiky – Centrálna finančná a kontraktačná jednotka – zverejnil výzvu na predloženie návrhov pre Program cezhraničnej spolupráce 1999 – Slovenská republika/Rakúsko – SR 99160201 Fond malých projektov pod programom PHARE.

Výška grantu sa pohybuje od 1000 EUR do 50 000 EUR.

O grant sa môžu uchádzať **neziskové organizácie** – mestá alebo obce v hraničnom regióne, združenia právnických osôb (napr. euroregióny), organizácie založené a spravované mestami alebo obcami, profesionálne združenia a komory, školy a univerzity, nadácie, verejné združenia a mimovládne organizácie.

Uzávierka predkladania žiadosti je 31. máj 2002 o 16. h na adrese:
Úrad vlády Slovenskej republiky,
Centrálna finančná a kontraktačná jednotka,
Štefánikova 2, 813 70 Bratislava.

Pilotná grantová schéma

Ministerstvo hospodárstva SR otvorilo druhé kolo projektu Pilotná grantová schéma pre rozvoj cestovného ruchu. Grantová schéma má tri prioritné oblasti, do ktorých možno orientovať predkladané projekty – podpora podnikania, rozvoj ľudských zdrojov, miestna a regionálna spolupráca. O grant sa môžu uchádzať malí a strední podnikatelia v cestovnom ruchu, regionálne a miestne združenia turizmu, regionálne rozvojové agentúry, obce a mestá, neziskové organizácie s aktivitami v cestovnom ruchu. Maximálna výška poskytnutého grantu predstavuje 2 mil. Sk pre investičné aj neinvestičné projekty.

Konečným termínom pre prijatie žiadosti o grant je 10. jún 2002 o 12. h.

POZNÁTE SVOJHO POSLANCA?

JÁN DRŽKA, nar. 11. 12. 1949, vedúci pracovník PROGRES, s. r. o., poslanec za KDH vo volebnom obvode č.12, člen komisie podnikateľskej a majetkovej.

Ste nielen poslancom mestského zastupiteľstva, ale aj zástupcom mesta v spoločnosti PROGRES Malacky. Aký je stav káblovej televízie v meste?

Od vzniku spoločnosti roku 1999 sa uskutočňovali na televíznom káblovom rozvode rekonštrukcie jednotlivých vetiev v meste, čím sa nám podarilo sprevádzkovať 15 programov. V súčasnosti pripravujeme vysielanie 20 programov, je to však podmienené vybudovaním hviezdicových rozvodov v jednotlivých blokoch. Ľudia by mali pochopiť, že pôvodné rozvody sú v zlom technickom stave a nevyhovujú podmienkam šírenia televízneho signálu. Vybudovaním hviezdicových rozvodov môžeme urobiť tri balíky programov tak, aby si ľudia mohli vybrať balík v rámci svojich nárokov a finančných možností.

Aké problémy najviac ťažia obyvateľov vášho volebného obvodu?

Je to otázka na veľmi dlhú polemiku. Problémov v našom volebnom obvode je pomerne veľa. Občanov najviac ťaží nevybudovaná mestská kanalizácia, preto musí mať každý dom vybudovanú žumpu, čo má za následok veľké finančné zaťaženie týchto občanov. Musíme si uvedomiť, že v tomto obvode žije prevažná väčšina starších občanov. Ďalším problémom sú mestské komunikácie a chodníky, hlavne cesty, ktoré sú vo veľmi zlom stave. Pokrokom v riešení v tejto časti mesta bolo odvodnenie Ulice Janka Kráľa a priestoru pred obchodom s potravinami na Ulici dukelských hrdinov.

Čo pokladáte za úspechy v rozvoji mesta v tomto volebnom období?

V tomto volebnom období sa podarilo dosiahnuť viacero úspechov. Bola dokončená rekonštrukcia čističky odpadových vôd, ďalej bola dokončená I. etapa obnovy Zámockého parku, vybudovaných dvanásť bytových jednotiek na Hlbokej ulici a dokončená výstavba Malého námestia. Mestu sa podarilo získať 80 mil. Sk na dobudovanie Inkubátora pre podporu malého a stredného podnikania z programu PHARE. Za jeden z najväčších úspechov považujem zníženie záväzkov mesta z bežného obchodného styku, ktorý na konci roka 1998 činil cca 17 mil. Sk. K dnešnému dňu činia záväzky okolo 2 mil. Sk, ktoré sa mesto bude ešte snažiť znížiť na minimum. Ľudovo sa tomu hovorí, bude chcieť odovzdať „čistý stôl“.

Ak porovnávate prácu zastupiteľstva v minulosti a súčasnosti, existujú rozdiely?

Porovnať to môžem len s jeho prvým volebným obdobím, pretože v druhom volebnom období som nekandidoval. Myslím si, že určitý rozdiel tu je. V prvom volebnom období sa viac pozeralo na stranícke tričká, čo v mnohých prípadoch brzdilo rôzne rozhodnutia. V súčasnosti zostali tričká v úzadí, čo podstatne urýchľuje rozhodovanie poslancov pri riešení problémov. Podstatne sa zlepšila aj práca jednotlivých komisií mestského zastupiteľstva v porovnaní s prvým volebným obdobím jeho existencie. **–ap–**

Vo štvrtok 25. apríla budú na MsÚ v Malackách pre všetkých obyvateľov mesta a ďalších záujemcov

Dvere dokorán

Príďte sa pozrieť, ako pracuje vaša samospráva. Príďte si vypočuť hlasy mestského zastupiteľstva. Príďte povedať, čo chcete zmeniť.

Osobnosť ste si tentoraz nezvolili

Výhry prechádzajú do ďalšieho kola súťaže.

Naše mesto – obvod č. 12

Poslanci:

MUDr. Juraj Balogh, ✆ 772 34 00
Dušan Galovič, ✆ 772 25 93
Ján Držka, ✆ 772 37 29

Posledný z volebných obvodov mesta Malacky by sme ešte donedávna mohli nazvať „zavodnený". Bola to práve voda tečúca dolu ulicami, vyrážajúca do pivníc a znepríjemňujúca život obyvateľom, ktorá najviac trápila túto odľahlú časť mesta. „V minulom roku sa podarilo odvodniť Ulicu Janka Kráľa, v tomto roku zase Ulicu dukliansk hrdinov," hovorí poslanec Ján Držka. Ukazuje pritom na priestor pred potravinami Familia, ktorý bol ešte nedávno v čase dažďov jedným obrovským jazerom.

Po spolupráci mesta s majiteľmi prevádzky už táto lokalita nie je postrachom domácich i vodičov nákladných áut, ktorý ňou často prechádzajú. Nový povrch vozovky, odvod vody i vybetónované parkovisko svedčia o odvedenej práci.

Podobne ako v iných častiach mesta aj v tejto sú v žalostnom stave komunikácie. Najmä na jar, po zaťažkávacej skúške, ktorou býva zimné obdobie, bije do očí každý výtlk.

V tejto časti Malaciek sa nachádzajú výlučne rodinné domy; žije v nich prevažne stredná a staršia generácia. Vyrastajú tu však aj nové rodinné domčeky, rekonštruujú sa staré.

Pri vjazde do Zámockého parku vzniká na požiadavku motoristov – návštevníkov starej časti nemocnice a parku samotného nové parkovisko. Na Hlbokej ulici, ktorá tiež patrí do toho volebného obvodu, sa nachádza odpadový dvor. Sem môžu obyvatelia mesta dovážať sklo, papier, železo, drevo, objemový odpad, rastlinný i drobný stavebný odpad.

Spolupráca mesta s majiteľmi prevádzky priniesla ovocie – jazero spred predajne potravín zmizlo.

Cesta za detským domovom vysypaná šutolinou býva po daždi takmer neprekonateľnou prekážkou.

IVANA POTOČŇÁKOVÁ
foto: autorka

Za spoluprácu ďakujeme JÁNOVI DRŽKOVI

Po kom je pomenovaná naša ulica?

Akousi hlavnou ulicou v tomto volebnom obvode je ***Ulica dukelských hrdinov*** pomenovaná na počesť padlých vojakov na Dukle. Jej pôvodný úradný názov ešte z 18. storočia bol ***Riadok***, pretože domy boli postavené obojstranne v rade. Pre Malačanov je to ešte i dnes „Rádek", lebo nový názov sa veľmi neujal.

Iste mnohí zo staršej i mladšej generácie čítali Babičku od českej spisovateľky Boženy Němcovej. Dobre poznala a mala rada Slovensko, niektoré námety zo života prostého ľudu u nás využila vo svojej literárnej tvorbe. Staršinovia nášho mesta pomenovali na jej počesť jednu z ulíc na ***Ulicu Boženy Němcovej***.

Slávne roky meruôsme 1848–1949 sa vyznačovali veľkým národnooslobodzovacím hnutím spod maďarského jarma. Vzniklo vojsko slovenských dobrovoľníkov, ktoré na Záhorí organizoval a viedol hlbocký evanjelický farár ***Jozef Miloslav Hurban*** (otec spisovateľa Svetozára Hurbana Vajanského). Po tomto veľkom synovi slovenského národa je pomenovaná v tomto obvode jedna pekná ulica.

Významnou postavou tejto slávnej hurbanovskej epochy bol i autor mnohých krásnych balád Janko Kráľ. Jeho najznámejšou baladou je Zakliata panna vo Váhu a Divný Janko, ktorú iste poznajú najmä naši študenti. Zaslúžil si, aby jedna z malackých ulíc niesla jeho meno – ***Ulica Janka Kráľa***.

V obvode natrafíme i na ***Ulicu Rudolfa Dilonga***, veľkej postavy slovenskej literatúry, popredného slovenského básnika, zakladateľa slovenskej katolíckej moderny, dlhoročného príslušníka malackého františkánskeho kláštora. Po vojne emigroval, pochodil kus sveta, až sa usadil v Argentíne. Jeho poslednou zastávkou bol františkánsky kláštor v USA, kde vo vysokom veku zomrel a je tam i pochovaný. Dilongovo literárne dielo je také rozsiahle, že ho málokto ovláda.

Na konci mesta smerom na Rohožník leží lokalita s rovnomennou ulicou ***Písniky***. Kedysi sa tu ťažil piesok na stavebné účely. Po jeho vyťažení tu bola povolená výstavba rodinných domov. Názov lokality sa preniesol aj na názov ulice.

Kúsok za nemocnicou po ľavej strane sa tiahne úzka ulica, ktorá pokračuje až za mesto. Je hlboko vrytá do svojho okolia, podľa čoho dostala i názov ***Hlboká ulica***.

Z hlavnej ulice vedie odbočka do ulice nazývanej ***Džbankáreň***. V minulosti tu boli usadení malackí habánski džbankári a keramikári so svojimi dielňami. Donedávna tu stál ešte posledný, slamou pokrytý, habánsky dom. Ulica je teda pripomienkou starých remesiel malackých habánov.

Na pravej strane cesty do Rohožníka sa nachádza lokalita zvaná ***Rakáreň***. Pôvodne tu bola hájovňa s hospodárskymi budovami a rybníky s množstvom rakov, ktoré lovili pre panský stôl. Cesta k Rakárni, pozdĺž ktorej boli vybudované rodinné domy, nesie názov ***Rakárenská cesta***.

Ďalšou zaujímavou lokalitou v tejto oblasti je ***Táborisko*** s rovnako pomenovanou ulicou. Za starých čias v týchto miestach pri lese boli rozsiahle lúky, ktoré slúžili na táborenie rôznym vojskám, ktoré prechádzali Malackami. Svoj tábor si tu vybudovali i Prusi. Bol tu dostatok miesta pre stavbu stanov, nechýbala voda a dostatok pastvy pre jazdecké kone. Spomienka na tieto časy sa zachovala v názve lokality a novovystavanej ulice.

Veľmi krátka ulička spájajúca Ulicu dukelských hrdinov s Hurbanovou ulicou je ***Lesná ulica***, ktorá bola vybudovaná za bývalého režimu. Ako parcely pre obytné domy boli použité pozemky pálfiovských lesníckych domov, z čoho vznikol i názov ulice.

Nesmieme zabudnúť ani na ***Vysokú ulicu***, ktorú tvorí iba niekoľko domov z poslednej doby.

Dr. PAVOL HALLON

Na Hlbokej ulici na nachádza odpadový dvor. Ďalší je v sídle spoločnosti TEKOS, s. r. o., na Partizánskej ulici.

Členitý terén a chýbajúca kanalizácia vyrábajú neustály problém s povrchovou vodou.

A sme na konci

Malacký hlas chce pomôcť nájsť schodnú cestu k riešeniu problémov. Preto sme k vám v tomto a minulom roku prichádzali s jednotlivými časťami projektu Naše mesto. Predstavovali sme vám v ňom obvody mesta – ulice s ich nedostatkami, históriou i vyhliadkami do budúcnosti.

Realizácia tohto projektu by nebola možná bez spolupráce s vami – našimi čitateľmi a obyvateľmi mesta Malacky. Zaspomínali ste si na podobu vašej ulice, akú nosíte v pamäti od detstva, poťažkali ste si pri pomyslení na problémy, s ktorými sa stretávate dnes, ale aj zasnívali. Navrhovali ste osobnosti svojej ulice. Na stránkach Malackého hlasu sa objavili tváre a mená ľudí, ktorých denne stretávame a o práci ktorých možno málo vieme. Mrzí nás, že niektoré z mestských obvodov zostali bez zvolenej osobnosti. Určite v každej jednej časti nášho mesta žije človek, ktorý si za šírenie dobra do svojho okolia zaslúži pozornosť nás všetkých.

V budúcom čísle novín vám prinesieme rekapituláciu všetkých nominovaných – mená osobností, ktoré ste si v jednotlivých častiach nášho seriálu vybrali a z ktorých opäť vy – čitatelia vyberiete **OSOBNOSŤ MALACKÉHO HLASU**.

„...od tohto dňa vás vyraďujem z vojenskej evidencie..."

List s týmto záverečným textom podpísaný pplk. Ing. Jiřím Bordovským, náčelníkom Okresnej vojenskej správy v Malackách, prevzalo 10. apríla na pôde Mestského úradu v Malackách päť desiatok Malačanov – mužov narodených v roku 1941 a jedna žena. Bola ňou Olga Řezáčová, rodáčka z Uhlířských Janovíc v okrese Kutná Hora, od roku 1965 žijúca v Malackách. Tridsaťosem rokov pôsobila ako letecká kontrolórka a pomocníčka riadiaceho leteckého dispečera na letisku v Kuchyni. Za prácu v prospech zabezpečenia obranyschopnosti štátu bývalým záložníkom poďakoval primátor mesta Jozef Ondrejka a pplk. Miroslav Cepek z OVS Malacky.

Prítomní sa stali svedkami zvláštneho a dojímavého momentu – syn Ondrejka odovzdal list o vyradení z vojenskej evidencie svojmu otcovi Jozefovi Ondrejkovi staršiemu.

text a foto: –ipo–

Zákaz vypaľovania porastov

Jarné mesiace predstavujú obdobie, kedy sa nová vegetácia len začína rozvíjať a zostatky minuloročnej suchej trávy, lístia a ihličia predstavujú veľké nebezpečie vzniku požiarov. Mnohí si nevedia, alebo nechcú uvedomiť, aké škody môže spôsobiť odhodený ohorok cigarety alebo zle uhasený oheň. Niektorí občania si nevedia jarné práce predstaviť bez vypaľovania starej suchej trávy a spaľovania rôzneho odpadu. Neuvedomujú si, že bežné ľudské úsilie pri trochu silnejšom vetre nepostačuje na udržanie ohňa pod kontrolou.

Lesné požiare spôsobujú každoročne značné materiálne, ale aj ekologické škody. Na území okresu Malacky bolo v roku 2001 zaznamenaných 21 lesných požiarov s celkovou škodou 276 tisíc Sk. Najčastejšou príčinou lesných požiarov je neopatrnosť a nedbanlivosť ľudí, resp. podceňovanie požiarneho nebezpečenstva pri používaní otvoreného ohňa v prírode.

Upozorňujeme na dôsledné dodržiavanie zákazu vypaľovania porastov bylín, kríkov a stromov a zakladania ohňa v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu, čo je uvedené v § 14 ods. 2/ písm. b) a c) nového zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi, ktorý nadobúda účinnosť 1. 4. 2002. V prípade nedodržania vyššie uvedeného zákazu bude Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Malackách postupovať v zmysle § 61 citovaného zákona, prerokovaním priestupku, za ktorý môže byť uložená pokuta až do výšky 10 tisíc Sk.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Malackách

NAŠE SPOLOČNOSTI

Mesto Malacky založilo alebo má účasť vo viacerých spoločnostiach. Postupne vám ich budeme predstavovať. Dnes dávame do vašej pozornosti dve z nich.

Názov: **REMA, a. s.**
Právna forma: akciová spoločnosť
Dátum vzniku: 20. 1. 1998
Predmet činnosti: kúpa tovaru v rozsahu voľnej živnosti na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod), kúpa tovaru v rozsahu voľnej živnosti na účely jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod), sprostredkovateľská činnosť, sprostredkovanie kúpy, predaja a nájmu nehnuteľností, správa nehnuteľností, reklamná činnosť, usporiadanie kultúrnych, športových a spoločenských podujatí
Štatutárny orgán (podľa aktuálneho výpisu z OR): predstavenstvo; M. Lacko – predseda, Ľ. Bujdák, Ing. L. Horáček
Dozorná rada: R. Jankovič – predseda, Ing. V. Moravčík, CSc., R. Rudinský
História a budúcnosť – Ing. Dušan Vavrinec, prednosta MsÚ Malacky: *„Mesto vstúpilo do spoločnosti nepeňažným vkladom – pozemkami futbalového areálu. Zástupcovia mesta v štatutárnych orgánoch spoločnosti nepresadzovali záujmy mesta. Len 30 %-ný podiel v spoločnosti neumožnil presadiť žiadne rozhodnutie v prospech mesta a najmä v prospech futbalu. Až v marci roku 2001 Mesto Malacky za podpory predstavenstva ŠK Malacky po dlhých a náročných rokovaniach odkúpilo späť majetok vložený do spoločnosti. Spoločnosť REMA, a. s., stratila pre mesto význam. O jej budúcnosti rozhodne valné zhromaždenie."*

Názov: **EKOREG, s. r. o.**
Právna forma: spoločnosť s ručením obmedzeným
Dátum vzniku: 6. 5. 1994
Výška vkladu Mesta Malacky: 4,7 mil. Sk
Predmet činnosti: vykonávanie priemyselných stavieb – budovanie skládok TKO, nákup a predaj tovaru v rozsahu voľnej živnosti, prevádzkovanie skládok TKO, hospodárenie s odpadmi
Spoločníci: Mesto Malacky, Obec Gajary, Obec Kostolište, Obec Jakubov, Obec Veľké Leváre, Obec Malé Leváre, KABLEX Malacky, TEKOS, s. r. o., SLOVAKOFARMA, a. s., František Zajíček, PASTELL-EKO, s. r. o.
Dôvod a účel vzniku: vybudovanie skládky TKO v katastrálnom území obce Gajary pre potreby mesta Malacky a okolitých obcí
Najvyšší orgán spoločnosti: valné zhromaždenie
Význam pre občanov: Ak by na uskutočnilo naplnenie zámerov spoločnosti – vybudovanie skládky TKO a jej prevádzkovanie, bol by to nesporne prínos pre celý záhorský región. Zlepšila by sa dostupnosť služieb v oblasti skládkovania a likvidácie odpadov v prijateľných cenových reláciách.
História: Spoločnosť vznikla premenou voľného združenia miest a obcí na kapitálovú spoločnosť. Činnosť vyvíjala prvé tri roky od svojho vzniku, získala stavebné povolenie na výstavbu skládky TKO v k. ú. obce Gajary. Za týmto účelom realizovala aj majetkoprávne vysporiadanie pozemkov, na ktorých mala byť skládka umiestnená. Proces sa však neukončil a vlastníctvo pozemkov nebolo zapísané v katastri nehnuteľností. Vlastná stavba skládky sa začala v auguste 1994, avšak nebola dokončená. Spoločnosť sa neúmerne zadlžila, predovšetkým voči dodávateľovi – spoločnosti PASTEL-CEMUS, a nebola schopná plniť záväzky. V roku 1998 bola pohľadávka kapitalizovaná a do spoločnosti vstúpil spoločník PASTEL-EKO. Od roku 1999 je spoločnosť prakticky nefunkčná, nekonajú sa valné zhromaždenia, konatelia sa vzdali svojich funkcií.
Budúcnosť – JUDr. Ester Bujnovská, právnik mesta: *„MsZ v Malackách prijalo 29. 9. 2002 uznesenie o zrušení spoločnosti likvidáciou. Keďže s likvidáciou nesúhlasili všetci spoločníci, bolo potrebné podať na príslušný súd návrh na zrušenie spoločnosti. Súd zatiaľ o návrhu nerozhodol."*

Strach, beznádej i viera. Žena, ktorá absolvovala mamografické vyšetrenie, vie, čo znamená kombinácia týchto slov. Mnohé z nich žijú aj v Malackách a okolí. Na tvári úsmev, no v duši zmes nekonečných otáznikov.

Prečo práve ja?

Už štvrtý rok rastie konto určené na zakúpenie mamografického prístroja. Vyzbieraná suma umožnila Mestu Malacky – garantovi zbierky – v minulom roku vypísať výberové konanie na verejné obstaranie mamografu. „Chcem touto cestou poprosiť všetkých ľudí, aby prispeli na konto zbierky na číslo účtu **3200103008/5600**. Je potrebné ešte splatiť polovicu z ceny mamografu. Nespoliehajme sa, že prispejú tí druhí. Nespoliehajte sa na to, že vás sa to zatiaľ ešte netýka."

JOZEF ONDREJKA, primátor

Na konto Mamograf zatiaľ prispeli: verejná zbierka 4 864,90 Sk; verejná zbierka 2 692,90 Sk; Mesto Malacky 5 000 Sk; Obec Lozorno 1 000 Sk; Obec Gajary 2 000 Sk; Obec Jablonové 1 000 Sk; Obec Suchohrad 3 000 Sk; Obec Láb 3 000 Sk; Obec Láb 11 840 Sk; Obec Plavecké Podhradie 1 000 Sk; Obec Studienka 5 000 Sk; Krajčír 500 Sk; verejná zbierka 6 971,60 Sk; Obec Suchohrad 3 000 Sk; Obec Plavecký Mikuláš 1 000 Sk; Obec Jakubov 3 000 Sk; Sedláková 100 Sk; Matúšková – Klub dôchodcov 750 Sk; Miestny odbor Matice slovenskej 1 700 Sk; HIROCEM, a. s., Rohožník 500 000 Sk; NsP Pezinok 6 000 Sk; Zinkovňa Malacky 20 000 Sk; Obec Lozorno 2 000 Sk; Obec Závod 10 000 Sk; Jurica 200 Sk; Terolová 200 Sk; Základná organizácia žien Plavecké Podhradie 1 025 Sk; Drábek 400 Sk; Pavlačič 1 000 Sk; Staničná reštaurácia Šrámek 700 Sk; Eurokontor 20 000 Sk; BT Optika, s. r. o., 15 000 Sk; Ing. Danišíková 1 000 Sk; M. Miček 1 000 Sk; ZIPP Bratislava 20 000 Sk; Jednota dôchodcov 3 845 Sk; OÚ Láb 6 500 Sk; Obec Jakubov 10 000 Sk; Valéria Ondrejková 1 000 Sk; Nafta, a. s., Gbely 500 000 Sk; Obecný úrad Rohožník 1 200 Sk; Obec Rohožník 50 000 Sk; Holcim (Slovensko), a. s., 500 000 Sk; Šurina 1 000 Sk; Turánek 500 Sk; rodina Slovíková 500 Sk; Malacké dni – benefičný koncert – výťažok 1 220 Sk; Veselá a Oslejová 500 Sk; V. Taro 1 000 Sk; Valéria Režná 3 000 Sk; POZAGAS, a. s., 500 000 Sk; OBUK, s. r. o., 25 000 Sk; HSF, s. r. o., 25 000 Sk; SK Malacky 7 000 Sk; Jarmila Ondrejková 500 Sk; Dr. Gelien 500 Sk; MsÚ Malacky – EO, OVSSV 1 865,20 Sk; Tatrabanka 25 000 Sk; Banka Slovakia 10 000 Sk; Varadová 500 Sk; VOLKSWAGEN Slovakia 20 000 Sk; KOVEX – družstvo 50 000 Sk; GOLD MKM, s. r. o., 10 000 Sk; Klub dôchodcov Malacky 760 Sk.

Veríme, že aj vy sa rozhodnete rozšíriť zoznam darcov. Využite priloženú poštovú poukážku. Darujete nádej svojej mame, starej mame, tete, švagrinej...

Ďakujeme!

Mária Osuská, zakladateľka zbierky na mamograf:

„Verím, že budem prvou pacientkou"

Na ten deň spred štyroch rokov Mária Osuská nikdy nezabudne. Gynekológ vykonal vyšetrenie, čosi sa mu nepozdávalo. „Pôjdete do Bratislavy na onkológiu." Akoby tým vyriekol ortieľ. Sediac v preplnenej čakárni „U milosrdných" na námestí SNP v Bratislave čítala v očiach ostatných žien čakajúcich na odborné vyšetrenie rovnaké otázniky zhromažďujúce sa okolo jediného slova. Rakovina. Áno? Nie? To nekonečné trýznivé čakanie nemalo konca.

„Pre pacientky z vidieka bol vyhradený jediný deň v týždni. Ktorú nestihli vyšetriť do 13. hodiny, mala smolu. Musela prísť o týždeň znovu," bolestne spomína M. Osuská. Po tejto prehliadke bolo potrebné objednať sa na mamografické vyšetrenie do Petržalky. Čakacia lehota dva i tri mesiace. Znovu nekonečný stres. „Blížil sa Deň matiek roku 1998 a ja som si povedala:

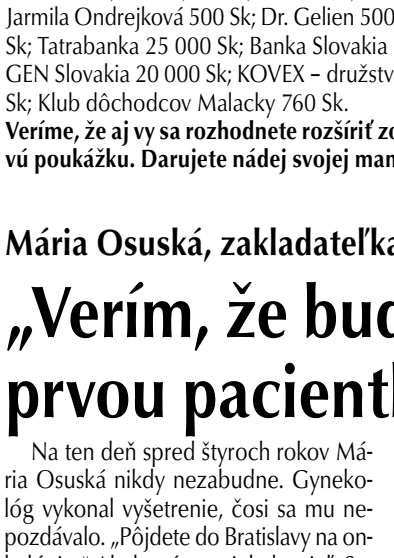

„Prečo musia ženy z nášho mesta a okolia takto nevýslovne trpieť?" spomína Mária Osuská. „Nezaslúžia si vari ani ten kúsok nádeje, ktorý by im mohlo dať včasné odborné vyšetrenie priamo v Malackách? Urobím VŠETKO pre to, aby mamograf v Malackách bol!"

„Neviete, čo darovať svojim mamám? Darujte im mamograf!" Týmito slovami sa prostredníctvom mestskej televízie zakladateľka zbierky na mamograf prihovorila Malačanom pred štyrmi rokmi. Sama vyrobila pokladničky a s porozumením majiteľov predajní začala zbierať korunu ku korune. Prihovorila sa aj samospráve a obyvateľom okolitých obcí. Cieľ bol jediný: osloviť všetkých ľudí, ktorí majú v sebe kúsoček citu, a zaobstarať pre náš región prístroj, ktorý dáva šancu. Boli takí, ktorí ju odhovárali. Boli takí, ktorí spochybňovali účel zbierky. Boli aj takí, dokonca z odborných lekárskych kruhov, ktorí sa jej vysmiali. Nedala sa.

Mária Osuská rezignáciu nepripúšťala. Nový vietor do plachiet úsilia Malačianky vnieslo Mesto Malacky v momente, keď sa stalo garantom zbierky. Mestské zastupiteľstvo schválilo otvorenie oficiálneho účtu. Dovtedy symbolická suma začala v ostatných dvoch rokoch rásť a posilňovať vieru v úspešné zavŕšenie zbierky.

V súčasnosti sa uskutočňujú rekonštrukčné práce NsP v Malackách v bloku, kde sídlil detský röntgen. Onkologicko-diagnostické centrum bude čoskoro otvorené. Zostáva ešte splatiť polovicu z ceny mamografu. Márii Osuskej nemizne z tváre úsmev: „Verím, že budem prvou pacientkou..." Zaslúži si takúto poctu niekto viac ako žena, ktorá sa celou svojou bytosťou vložila do úsilia na dosiahnutie ušľachtilého cieľa?

IVANA POTOČŇÁKOVÁ, foto: autorka

Všetkým mamám

Úcta, láska, mama. Slová, ktoré patria k najkrajším, nech znejú v akomkoľvek jazyku. Želám všetkým našim mamám, aby ich z úst svojich detí počúvali každodenne, nielen na Deň matiek.

JOZEF ONDREJKA, primátor

Mama je ostrov istoty

Príroda vôkol nás sa konečne prebúdza z nečinnej ospanlivosti studených zimných dní. Ospanlivé ráno hlasitým švitorením prebúdza nezbedné vtáčiky a nám všetkým sa už akosi veselšie vstáva z postele.

Akosi samozrejme berieme to, že niekto ráno pripraví deťom desiatu do školy, večer navarí a naučí sa s deťmi úlohy. Pri poďakovaní sme však už akosi zdráhavejší, ostýchavejší a menej iniciatívnejší.

Blíži sa mesiac máj, ktorý je nielen mesiacom lásky. Druhá májová nedeľa nám nevtieravo a nenápadne naznačuje, aby sme konečne vyjadrili skutočné poďakovanie našim mamičkám. Nenechajme si ujsť túto jedinečnú príležitosť, ktorú mnohí z nás nemajú už šancu napraviť.

Múdrosť vekov obdarila matku najvzácnejším darom – citom, ktorý dostala do vienka ako náhradu za trpezlivé nesenie ťarchy nadeľujúcej životom. Mama je ostrov istoty, kde sa každý rád vracia v čase pohody, ale najmä v čase tvrdých skúšok, aby mohol načerpať novú silu.

Týmto sa chcem aj ja poďakovať mojej drahej mamičke, ktorá so mnou už veľa rokov zdieľa všetko ťažké, čo mi osud pripravil. Až teraz, keď som sama matkou, chápem, aké nekonečné je jej materinské srdce plné chápajúceho napomínania, vrúcnych slov, premáčané medziľudskou milotou. Moju mamku navštevuje mnoho ľudí, akoby mala patent na rozbíjanie starostí, na riešenie cudzích problémov, hoci sama ich má naozaj neúrekom. Krása duše je však niečo, čo sa rodí hlboko v srdci človeka a vyžaruje mu z očí a úsmevu.

Ďakujem Pánovi za to, že si, mamička!

Dovoľ mi, aby som aspoň slovami mojej skromnej básne vyjadrila svoj obdiv k Tvojej nekonečnej dobrote a láskavosti. K poďakovaniu sa pripája aj moja dcéra, Tvoja vnučka Adelka, ktorá nikdy nezabudne na chvíle, strávené s Tebou pri pečení tých najlepších koláčov na svete.

Na záver Vám želám veľa hrejivých jarných úsmevov, aby sme touto cestičkou, týmto chodníčkom vyhrali naspäť jeden druhého.

Ing. Mgr. ZLATICA GRELIKOVÁ, Láb

Song pre mamu

Tvoj úsmev žiari ružovou farbou,
nedá sa pošliapať zlobou zradnou.
Mieša sa s horkými slzami
chránený krehkými strážcami.

Slová sa ligocú v mláčkach lží,
život denne krížom oťaží.
Tvoje túžby tu pokorne stoja,
vzlietnuť k výšinám sa oddávna boja.

Lúčom slnka ozdobím Tvoje pery,
prosby sa zaskvejú sťa drahé perly.
Cesto radosti zamiesi trápenie,
keď zdvihneš z prachu stratené nádeje.

Vánok osuší slzy dlaňou,
zachytí prameň Tvojich vlasov.
To dávno chcel som spraviť sám -
pohladiť vďakou najvzácnejšiu tvár.

ZLATICA GRELIKOVÁ

Natrhaj kvietky

Vietor mi spolu s Tebou spieval
uspávanku,
no „vďaka" treba povedať aj vánku.
Mamička nehou si sa so mnou hrala,
keď na slniečku som oddychovala.

Tvoje oči ani nezábudiek pár,
v nich ukrytý je obrovský dar.
Pohľadom si ma pohládzala
a tíško, sladko mi spievala.

Vtáčiky načúvali, ako mi spievaš
a teraz napodobňujú Tvoj hlas.
Potôčik si šepká: nech len žije máj,
každé dieťa svojej mame
kvietky natrhaj!

ADELKA GRELIKOVÁ, 11 rokov

Na nedeľné detské divadelné predstavenia, ktoré pripravuje Záhorské centrum kultúry v Malackách v spolupráci s občianskym združením Neverland, si už zvykli malí aj veľkí. Ela a Hop – dvojica známa z televíznej obrazovky – bezpredne vypredala celú kapacitu sály Spoločenského domu ZCK. Po skončení predstavenia sa konala za ostatné obdobie najväčšia autogramiáda v Malackách. Katarína Aulitisová a Ľubomír Piktor (tak sa občianskymi menami volajú Ela a Hop) rozdávali svoje podpisy do pamätníkov, na kúsky papiera, ale aj na čelá a dlane malých návštevníkov.

text a foto: –ipo–

V rubrike **ČO SA ČÍTA?** vám prinášame prehľad najčítanejších kníh v Malackách – aspoň podľa záujmu návštevníkov **kníhkupectva Ľubica v obchodnom centre hotela Atrium**. V apríli bol najväčší záujem o knihy: **Skok do neznáma** od D. Steelovej, **Mŕtva v knižnici** od A. Christie a Bridget Jonesovej – **S rozumom v koncoch** od H. Fieldlingovej.
Ak súhlasíte s tvrdením, že najlepším priateľom človeka je kniha, môžete súťažiť s Malackým hlasom o **Slovník cudzích slov** od autorov M. Piťová–V. Piťo. Do žrebovania vás zaradíme, ak nám **do 9. mája** spolu s nalepeným kupónom pošlete správnu odpoveď na túto otázku – v minulom roku vydal Vojenský kartografický ústav, š. p., mapu mesta Malacky. Sídlo VKÚ, š. p., je:
a – v Dubnici nad Váhom, b – v Harmanci, c – vo Veľkom Šariši
Minulý mesiac ste mali za úlohu uviesť, ako znie podtitul publikácie prezentujúcej mestá Slovenska. Správna odpoveď: **Podrobné mapy všetkých 138 slovenských miest.** Na výhru v podobe knihy **Prachy sú prachy od E. McBaina sa môže tešiť Vlasta Zelenská** z Mierového nám. v Malackách. Prosíme výherkyňu, aby sa ohlásila v redakcii.

Kníhkupectvo Ľubica
Obchodné centrum hotela Atrium
Pondelok–piatok 9.00–17.30 h
Sobota 9.00–12.00 h

ČO SA ČÍTA?
malacký hlas
KNÍHKUPECTVO ĽUBICA
KUPÓN 4

Z čajovne k vode

Prišla jar a s ňou aj príjemné a zdraviu užitočné práce v okrasnej i úžitkovej záhrade. Naše články zase majú množstvo inšpirácií, ako skrášliť svoje domovy i okolie bydliska. Práve z týchto dôvodov treba urobiť bilanciu podujatí konaných v studených mesiacoch roka.

Ide o stretnutia v Babičkinej čajovni v jedálni na Čulenovej ulici. Možno práve prečítaním článku si poviete: stálo to zato, boli sme spokojní – vďaka. Príjemné prostredie, srdečná atmosféra zúčastnených a ochota členiek MsV JDS bola pri stretnutiach samozrejmosťou.

Za obdobie od 6. novembra 2001 do 2. apríla 2002 na besedu pri káve a čaji prijali pozvanie nasledovní hostia:

Mgr. Kmecová, vedúca sociálneho odboru MsÚ, Ing. Sokolová, odbor životného prostredia MsÚ, Janka Sedláková, predsedníčka ZPOZ, MUDr. Weisová, NsP, D. Richterová, vedúca sociálneho odboru OÚ, V. Galovičová, vedúca Domu opatrovateľskej služby, MUDr. Kolláriková, prevencia pred civilizačnými chorobami, Mgr. J. Zetková, riaditeľka ZCK, Mgr. Mikulová, lekáreň Alica a primátor mesta RNDr. Jozef Ondrejka.

Každý z nich priblížil svoju prácu, výsledky a podal informácie, čo v daných situáciách robiť, s kým sa poradiť. Každé stretnutie bolo neformálne, poučné a svojou tematikou zaujímavé. Na záver boli výborom pripravené malé prekvapenia, ktoré vedeli aj rozosmiať. Po každej besede poslankyňa A. Dubajová prítomných zároveň informovala o rokovaní MsZ, udalostiach i riešení problémov v meste. Okrem toho boli robené ukážky sviatočných výzdob a ručných prác.

MsV Jednoty dôchodcov na Slovensku za úspešné stretnutia srdečne ďakuje D. Mračnovej, riaditeľke Mestského centra služieb, všetkým milým hosťom, ktorí prijali pozvanie, sympatickým návštevníkom i členom výboru zaisťujúcim tieto posedenia. Mali ste možnosť porozprávať sa s nimi i plánovať ďalšie akcie.

Teší nás každá vydarená akcia a v prípade chýb vieme urobiť nápravu. Skončila Babičkina čajovňa. Pre členov i verejnosť začína Cesta za zdravím do Veľkého Medera. Termíny kúpaní si pozrite v oznamoch na Mierovom námestí.

Tešíme sa na váš záujem – určite budete spokojní.

Mgr. ALŽBETA DUBAJOVÁ, predsedníčka MsO JDS Malacky

POTREBUJÚ KOČÍK:

Od 1. 3. do 1. 4. 2000

Sára Kyseláková, Sološnica; **Daniel Belošic**, Rohožník; **Ester Majzúnová**, Studienka; **Dominik Marek**, Malacky; **Diana Kožuchová**, Veľké Leváre; **Dávid Zeman**, Modra; **Anna Lovíšková**, Plavecký Peter; **Karolína Fupšová**, Malacky; **Marek Sadovský**, Gajary; **Matej Němček**, Rohožník; **Jakub Salay**, Malacky; **Adam Vozár**, Malacky; **Chiara Spišiaková**, Devínska Nová Ves; **Alex Hans Malík**, Gajary; **Juraj Drinka**, Bílkove Humence; **Tomáš Krenek**, Malé Leváre; **Kristián Kovár**, Zohor; **Soňa Galbová**, Malé Leváre; **Denisa Meszárošová**, Závod; **Patrik Říha**, Malacky; **Dominika Vilémová**, Lakšárska Nová Ves; **Viktória Jablonovská**, Pernek; **Marek Mošovský**, Malacky; **Kristína Salayová**, Vysoká pri Morave.

PRIPÍJAME NA ZDRAVIE:

Apríl:

80 – **Anna Obselková**, 28. 4. 1922; **Mária Greifová**, 16. 4. 1922; **Anna Štanglerová**, 6. 4. 1922; 92 – **Anna Jungová**, 16. 4. 1910; 94 – **Alžbeta Slobodová**, 18. 4. 1908; **Jozefa Mravková**, 15. 4. 1908; 98 – **Mária Priehodová**, 1. 4. 1904.

POVEDALI SI ÁNO:

Marec:

Janette Hodžová a Milan Cauner; Adriána Majerová a **Marcel Brenner**.

NIE SÚ MEDZI NAMI:

Marec:

Anna Jašová, 1914, Budmerice; **Arnold Švajdlenka**, 1915, Zohor; **Cecília Kršková**, 1913, Malacky; **Alžbeta Miklášová**, 1913, Malacky; **Ambróz Višváder**, 1938, Záhorská Ves; **Štefan Masarovič**, 1938, Jablonové; **Juliána Námestná**, 1925, Plavecký Štvrtok; **Albína Jurkovičová**, 1913, Malacky; **Mária Kochová**, 1921, Moravský Sv. Ján; **Emília Šuchová**, 1914, Malacky; **Jozef Gajarský**, 1939, Malacky; **Jozef Minarovič**, 1930, Lozorno; **Anna Macurová**, 1925, Marianka; **Kornélia Nídlová**, 1908, Malacky; **Johana Dolinová**, 1926, Jakubov; **Mária Drahošová**, 1907, Lozorno; **František Daráž**, 1925, Záhorská Ves; **Jozefína Barteková**, 1955, Sološnica; **Karol Kuník**, 1935, Veľké Leváre; **Viera Madlušková**, 1957, Rohožník; **František Majerník**, 1938, Zohor; **Bedrich Danajka**, 1915, Malacky; **Mária Mifkovičová**, 1917, Plavecký Štvrtok; **Štefan Knotek**, 1926, Malacky; **Stanislav Ivan**, 1944, Gajary.

ANNAMÁRIA HORVÁTHOVÁ, matrikárka

ZABÁVA NÁS

PANI VOZÁROVÁ

„Co je ten tvúj muž taký naježený, vjec si uheu?" pýta sa Marišky súseda.

„Či si uheu alebo je strízví, je to furt jedno, on neni spokojný ani s poradím dní v týdni: ket je pondzelí, sce, aby byua nedzela," odpovidá súsedze Mariška.

• • •

„Vím, že sa hneváme a nemáme sa vyprávjat," kričí do kuchyne žene Francek, *„ale ket mám zapuacit tý šeky, potrebujem f prvním radze financie a v druhém radze peníze na pivo!"*

• • •

„Je zaujímavé, čovječe, že nigdo nikomu nepuací, furt sme f černých číslach, tý, co mjeli sedzet f trecí nápravnej, vysedávajú f první cenovéj a naša ekonomika ešče funguje," čuduje sa pri pohárku Francek.

Krupicový trhanec

SPOTREBA:

1/2 l mlieka
2 vajcia
230 g krupice
trochu soli
100 g hrozienok
maslo na pečenie
malinová šťava

POSTUP:

V mlieku dobre zamiešame vajcia, krupicu a soľ. Necháme chvíľu postáť. Plech dobre vymastíme rozpusteným maslom a rozohrejeme. Pripravené krupicové cesto naň vylejeme, rozotrieme a posypeme umytými hrozienkami. Pečieme vo vyhriatej rúre. Upečený trhanec roztrháme vidličkou a vložíme na chvíľu do rúry dopiecť. Potom ho z plechu vysypeme na misu, posypeme práškovým cukrom a podávame poliaty malinovou šťavou.

Aj tvrdí chlapi vedia vyroniť slzu

25. marca sa kotúľala po líci Aliho Reisenauera st. V obradnej sieni MsÚ sa pri príležitosti svojich sedemdesiatin zapísal do Pamätnej knihy mesta Malacky a prijal blahoželanie od primátora mesta Jozefa Ondrejku. Na slávnostnom prijatí legenda malackého a slovenského boxu hovorila aj o realizácii svojho sna – vybudovaní letného ringu v Malackách: „Myšlienka i projekt vznikli už pred desaťročím. Teraz nám mesto vyšlo v ústrety. Ring bude miestom nielen športových zápolení, ale aj koncertov a kultúrnych podujatí. Bude to taký malý malacký amfiteáter. Nachádzať sa bude na Ul. 1. mája a pojme asi 300 návštevníkov."

text a foto: –ipo–

Základná škola Malacky-Juh

Už dlhší čas vám prinášame informácie o pripravovanej výstavbe novej základnej školy v Malackách. Jej pracovný názov je Základná škola Malacky-Juh a nachádzať sa bude na Štúrovej ulici.

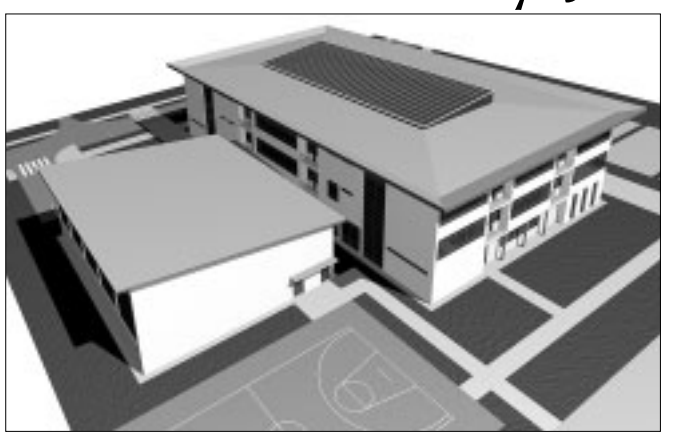

Dokumentácia pre územné rozhodnutie z projektovej dielne spoločnosti AUREX, s. r. o., uvádza, že pôjde o novostavbu 18-triednej školy. Vlastná budova školy bude vstupným priestorom prepojená s telocvičňou. Škola pojme 540 žiakov, bude v nej pracovať 46 zamestnancov. Celková plocha areálu školy predstavuje 11 913 m^2. Areál budú tvoriť aj športoviská a parková zeleň. Výstavba tejto školy vyrieši akútny nedostatok školských priestorov v meste. Na Juhu by mala v budúcnosti vyrásť aj stredná škola.

V súčasnosti sa uskutočňuje majetkoprávne vysporiadanie pozemkov, na ktorých má škola stáť. Investorom stavby je zatiaľ stále Krajský úrad v Bratislave. Primátor mesta Jozef Ondrejka požiadal premiéra Mikuláša Dzurindu, aby k termínu prechodu kompetencií v oblasti školstva (1. 7. 2002 – pozn. red.) prišlo aj k zmene zodpovednosti za plnenie uznesenia vlády SR pri výstavbe školy z Krajského úradu v Bratislave na Mesto Malacky. V budúcom čísle MH prinesieme informácie súvisiace s prechodom kompetencií na mesto v oblasti školstva.

–ipo–

Nový modelársky klub v Malackách

Dňa 30. 1. bol v Zväze modelárov Slovenska zaregistrovaný nový modelársky klub. Bol to RC Auto Club Malacky. Jeho zakladateľmi a zároveň aj prvými členmi sú: Pavol Rišo, Miroslav Rišo, Martin Vejmelka, František Volár, Martin Mesíček.

V našom RC autoparku sa nachádzajú tieto typy áut: Ford Focus WRC, Peugeot 306 Maxi WRC, Subaru Impreza WRC, Mercedes CLK, BMW, Porsche Boxter, Hummer, Formula 1 McLaren Mercedes.

Vo všetkých okolitých krajinách Európy sa nachádzajú takéto kluby so svojimi vlastnými dráhami. Niekoľko sa ich nachádza aj na Slovensku. Je ich však pomerne málo, a preto by sme chceli vybudovať takúto dráhu aj v našom meste. Zatiaľ sme odkázaní len na parkovisko. Ak by sa takáto dráha nachádzala aj v našom meste, mohli by sa tu usporadúvať rôzne súťaže, čo by zviditeľnilo mesto Malacky a upevnili by sa priateľské kontakty. Ak by mal niekto vážny záujem si kúpiť svoj vlastný model, alebo ho už má a má záujem stať sa členom nášho klubu, nech zatelefonuje na t. č. **0904 205 019** (Pavol Rišo), ak má prístup na Internet **miro.riso@centrum.sk** (Miroslav Rišo). Na veku a pohlaví nezáleží.

RC AC Malacky

VYZUJTE SI PAPUČE A PRÍĎTE ZA KULTÚROU

Kino Záhoran Malacky

Apríl 2002

25. štvrtok	**Diera**	MP-15
26. piatok	*Psychologický thriller. Hrajú: Thora Birch, Desmond Harrington, Daniel Brocklebank, Laurence Fox*	
27. sobota	**Hartova vojna**	MP-12
28. nedeľa	*Hrajú: Bruce Willis, Colin Farrell, Cole Hauser*	

Máj 2002

3. piatok	**Stávky prosím**	MP-12
4. sobota	*Komédia. Hrajú: George Clooney, Matt Damon,*	
5. nedeľa	*Andy Garcia, Brad Pitt, Julia Roberts, Casey Affleck, Scott Caan*	
9. štvrtok	**Prekliatie žltozeleného škorpióna**	MP-12
10. piatok	*Komédia. Hrajú: Helen Hunt, Dan Aykroyd, Charlize Theron, Woody Allen*	
11. sobota	**Taká zvláštna rodinka**	MP-15
12. nedeľa	*Komédia. Hrajú: Gene Hackman, Anjelica Huston, Bill Murray, Gwyneth Paltrow*	
16. štvrtok	**Chladná pomsta**	MP-12
17. piatok	*Akčný thriller. Hrajú: Arnold Schwarzenegger, Elias Coteas,Francesca Neri*	
17. piatok	**Asterix a obelix: misia kleopatra**	MP
18. sobota	*Dobrodružná komédia! Český dabing. Hrajú: Gérard Depardieu, Christian Claverier, Monica Bellucci*	
19. nedeľa		
24. piatok	**Kráľ škorpión**	MP-12
25. sobota	*Dobrodružný film. Hrajú: Steven Brand, Michael*	
26. nedeľa	*Clarke Duncan, Grant Heslov*	
30. štvrtok	**Jeepers creepers**	MP-15
31.piatok	*Thriller/horor. Hrajú: Gina Philips, Justin Long, Jonathan Breck*	

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ
Začiatky predstavení: štvrtok, piatok, sobota a nedeľa o 19.15 h
Informácie: 0905 650 070, 0903 939 040, vikino@gmx.net
http://www.zahoran.szm.sk

ZCK pozýva:

25. apríl o 18. h	**Koncert Martina Babjaka** v Spoločenskom dome ZCK
28. apríl o 18. h	**Koncert Jozefa Podhoranského**, violončelo **a Takeya Shigeko** (Japonsko), klavír v Spoločenskom dome ZCK.

ZCK v Malackách pripravuje:

1. máj – **PRVOMÁJOVÉ MALACKY**

5. máj – **Konkurz do skupiny historického šermu OCELOT**, Spoločenský dom ZCK 14.00–17.00 h

11. máj – **Konkurz do novovznikajúceho ochotníckeho divadla**, Spoločenský dom ZCK 14.00–17.00 h

16. máj – Stretnutie s Tháliou pre ZŠ, MŠ, divadlo MAŠKRTA: **„Pavilón snov a výmyslov"**, Spoločenský dom ZCK 10.00 h a 14.00 h

16. máj – **Akadémia III. veku – večer pre seniorov spojený s prednáškou a kultúrnym programom** – spolupráca s Malokarpatským osvetovým strediskom Pezinok, Spoločenský dom ZCK 17.00 h

18. máj – **Židovské piesne a poviedky.** Účinkujú: Z. Limpárová, M. Kyselová, Dr. I. Berger. Spoločenský dom ZCK 18.00 h

25. máj – **Majáles pre seniorov** – spolupráca s Malokarpatským osvetovým strediskom Pezinok, Kultúrny dom Gajary

26. máj – Nedeľné divadelné popoludnie – **Divadlo PIKI (Ela a Hop) Pezinok: PIPI DLHÁ PANČUCHA**, Spoločenský dom ZCK 15.00 h
Pravidelné aktivity: Jazykové kurzy – nemecký jazyk, – anglický jazyk

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

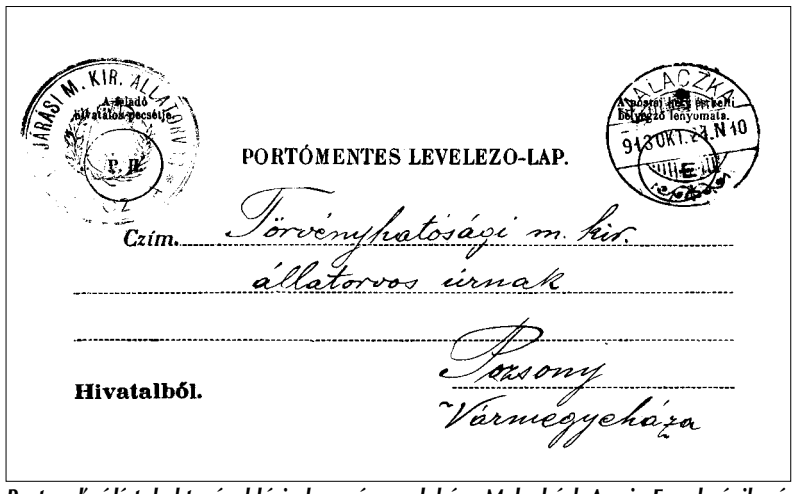

Portovoľný lístok, ktorým hlási okresný zverolekár v Malackách Armin Engel zánik nákazy sneti slezinnej v Borskom Sv. Mikuláši (v tom období patril pod Malacky) svojmu nadriadenému slúžnovskému zverolekárovi v Bratislave. **foto: archív**

ANTRAX v Malackách a okolí

Slávny marxistický manifest začína povestnou vetou: „Strašidlo komunizmu obchádza svetom...” Dnes to parafrázujem, že svetom obchádza strašidlo antraxu. Ide o spóry – bacily antraxu , čiže sneti slezinovej. Po udalostiach v USA našli sa aj u nás nesvedomití ľudia, ktorí zasielaním rozličných práškov chceli zastrašiť našich obyvateľov.

Ochorenie na sneť slezinovú – antrax je tak staré ako samotné ľudstvo.

Vyskytuje sa po celom svete a kým sa prišlo na koreň veci, bolo metlou ľudstva i zvierat. V minulosti, ak niekde vypukla epidémia, pri ktorej zomieralo veľa ľudí, hovorilo sa, že je to **mor**. Nie každá takáto epidémia však bola tým pravým pľúcnym morom, ktorý roznášali blchy potkanov.

Staré farské kroniky z Malaciek i okolia spomínajú rôzne „morové pohromy”, pri ktorých hynuli nielen ľudia, ale vo veľkom i dobytok, ovce, kozy i kone. Dnes už s istotou môžeme povedať, že spoločným menovateľom týchto epidémií a enzootií (epidémia zvierat) bol antraxový zárodok. Najviac sa táto pliaga v okolí Malaciek vyskytovala pri rieke Morave, kde boli rozsiahle lúky a dorábalo sa tu množstvo sena. Bacilus antracis je veľmi odolný zárodok. Ak príde do prostredia, ktoré by ho zničilo, opuzdrí sa veľmi odolným puzdrom, v ktorom vydrží a zachová si svoju životnosť aj 30 rokov (údajne i viac). Vytvorí tzv. spóru, ktorá v priaznivých podmienkach „vyklíči” a napadne organizmus, s ktorým príde do styku. Keďže až do roku 1888 do vydania prvých veterinárnych zákonov v Uhorsku, ktoré nariaďovali zriadiť pre uhynuté zvieratá mrchoviská, sa uhynuté zvieratá zakopávali obyčajne na mieste ich úhynu. Po veľkých povodniach alebo dažďoch voda vyplavila z týchto miest množstvá antraxových spór, ktoré sa usadili na tráve a ostávali i na sene. Dobytok, ktorý trávu spásal alebo požieral napadnuté seno, sa nakazil, v zažívacom trakte sa bacil veľmi rýchlo rozmnožil, zapríčinil vysoké teploty a náhly úhyn zvieraťa. I ľudia, ktorí manipulovali so senom, sa mohli spór nadýchať, čo spôsobovalo pľúcnu formu nákazy, ktorá končila iba smrťou.

Vo Francúzsku vyhynuli na antrax veľké stáda oviec, krajina sa dostala do ťažkej situácie. V núdzi tu pomohol slávny objaviteľ vakcíny proti besnote Luis Pasteur. Objavil zárodky antraxu a vyrobil na vtedajšie pomery veľmi účinnú vakcínu, čím zachránil Francii obrovské stáda oviec.

Je známe, že i lovci buvolov v USA, ktorí kedysi vystrieľali pre kože celé stáda týchto zvierat, trpeli antraxom vo veľkom. Firma Baťa, ale i dnešné slovenské koželužné továrne dovážajú tisíce koží najmä z Južnej Ameriky a Afriky, kde žijú zvieratá voľne v obrovských stádach. Každá koža dostáva svoje číslo a berú sa z nej vzorky na výskum, pretože i koželúhovia často ochoreli. Dnes sa koža úspešne dezinfikuje persterilom.

Ako sme už spomenuli, choroba prebieha u zvierat veľmi rýchlo bez toho, aby to niekto postrehol. Zviera sa pri vysokej teplote začne potácať a naraz padne. Pitva ukáže, že krv sa nezrážala, je hustá, tmavá, slezina je zväčšená, opuchnutá. Tieto patologické príznaky museli kedysi poznať všetci dedinskí mäsoprehliadači. Ľudovo jej hovorili **MILCPRONT** a bola postrachom všetkých mäsiarov a ľudí pracujúcich s kadávermi (zdochlinami) zvierat. Na každom bitúnku je dnes pri prehliadke mäsa zvlášť predpísaná prehliadka sleziny. Zvláštnym rezom sa hodnotí jej zloženie. V minulosti pri podobnej prehliadke ochorel malacký zverolekár Dr. M. Marton, ktorému padla z háka na čerstvo vyholený krk slezina z nakazeného zvieraťa. Vznikol mu tam mohutný vred – karbunkul, po ktorom zostali veľké jazvy. Liečba bola zdĺhavá a bolestivá.

Za prvej republiky sa antraxové kadávery nesmeli už zakopávať, ale museli sa spaľovať, na čo bolo potrebné veľké množstvo dreva. Malacký okresný zverolekár Dr. Zicha vymyslel a zostrojil na spaľovanie zvláštnu pec, v ktorej nebola spotreba dreva taká veľká. Celá dokumentácia i s nákresmi sa nachádza v Štátnom okresnom archíve v Modre vo fonde notariátu. V archívoch sa nachádzajú i hlásenky zverolekára malackého okresu na župu, ktorými ohlasoval výskyt sneti slezinovej v obciach. Po uplynutí predpísanej karanténnej doby sa zasa vyhlasovala choroba za zaniknutú. Zachovali sa i telegramy notárov, ktorými ohlasujú túto nákazu v obci okresnému, t. j. slúžnovskému veterinárovi v Malackách.

Posledný prípad antraxu sa v okolí Malaciek vyskytol v sedemdesiatych rokoch v Perneku. V JRD museli v noci zarezať výkrmového býka. Pri prehliadke mäsa sa zistilo ochorenie na antrax. Ochoreli ešte tri ďalšie zvieratá, ktoré sa však po podaní vysokých dávok penicilínu zachránili. Oxymycoin dostali preventívne ľudia, ktorí so zvieratami prišli do styku, takže nikto neochorel. Počas šiestich rokov sa musel všetok hovädzí dobytok vakcínovať proti tejto nákaze a až potom mohla byť vyhlásená za zaniknutú.

Dnes nemusíme mať strach z tejto choroby, pretože vďaka novým liekom je liečiteľná.

Dr. PAVOL HALLON

GYMNÁZIUM MALACKY, Ul. 1. mája č. 8
prijme do zamestnania
*** učiteľa s kombináciou matematika/fyzika**
*** učiteľa na vyučovanie anglického jazyka**
Požadujeme: * vysokoškolské vzdelanie učiteľského smeru
* nástup pre školský rok 2002–2003
Žiadosti o prijatie do zamestnania spolu so životopisom prosíme zaslať na hore uvedenú adresu.

Sluku je dôležité vidieť, nie streliť

Rok 2002 je medzinárodným rokom hôr, preto Spoločnosť pre ochranu vtáctva na Slovensku (SOVS) zamerala každoročnú kampaň Jarné prílety na typického predstaviteľa avifauny hôr – sluku lesnú (Scolopax rusticola). Tento zaujímavý vták z radu bahniakov k nám prilieta zo svojich zimovísk v juhozápadnej Európe v marci a tokajúce sluky možno pozorovať až do začiatku júna. SOVS tento rok vydala 11 000 kusov letákov, na ktorých je „list od sluky” adresovaný poľovníkom.

Sluka je poľovným druhom. Hoci aj z radov poľovníkov sa ozývajú hlasy na uprednostnenie pozorovania slúk namiesto ich lovu, na Slovensku sa každoročne uloví približne 1500 slúk. Známa je aj zásada, že dobrý poľovník uloví v roku iba jednu sluku. Ako dôvod pre lov slúk je najčastejšie uvádzaný pekný poľovnícky zážitok, zachovanie poľovníckych tradícií alebo získanie trofeje z pierok – tzv. slučej štetôčky. Alternatívou k lovu slúk pre potešenie človeka môže byť pozorovanie slúk pre potešenie človeka ako rovnocenná forma využívania biodiverzity. Slovenský poľovnícky zväz má v súčasnosti vyše 47500 členov. Koľko ľudí, pre ktorých nebude dôležité sluku streliť, ale vidieť, sa pridá ku kampani SOVS?

SOVS listom navrhla poľovníkom, aby sa túto jar vzdali poľovania na sluky a aby sa pridali k tým poľovníkom, pre ktorých nie je tento rok dôležité sluku streliť, ale vidieť. Toto symbolické gesto by bolo určite v súlade so zmýšľaním a zásadami skutočných poľovníkov – ochrancov zveri. Citujeme z listu, ktorý podpísalo 59 účastníkov členskej schôdze SOVS: *„Veríme, že aj vaším pričinením bude tento rok nielen prvá, ale aj druhá a všetky ostatné dlhozobky pozdravené len zdvihnutím klobúka a nie výstrelom.”* **–ts–**

CHZP APOLLO ponúka POISTENCOM, PLATITEĽOM POISTNÉHO A ICH ZAMESTNANCOM

Výhody pre poistencov CHZP Apollo:
CK Promo– Travel Slovakia – 5 % zľavu z ceny zájazdu majú poistenci CHZP Apollo pri výbere domácej alebo zahraničnej dovolenky z katalógu CK Promo–Travel Slovakia.
Unikredit – Pri poskytovaní služby Unikredit spoločnosťou UNIKREDIT, a. s. (poskytuje lízingovú službu pre zákazníkov, ktorí chcú využiť možnosť nákupu spotrebného tovaru na splátky), majú poistenci CHZP Apollo **zrýchlený servis prideľovania nákupného limitu**.
Bližšie informácie k ponuke získate na bezplatnej zelenej linke CHZP Apollo: 0800 120 004. **CHZP Apollo, pobočka Gbely**

Otázka pre čitateľov: **Z akých farieb sa skladá logo poisťovne Apollo?** Odpovede posielajte na adresu redakcie alebo hádžte do schránky na budove MsÚ **do 9. mája**. Na výhercu čaká **vitamínový balíček z CHZP Apollo**. Za správnu odpoveď z minulého čísla odmeníme **Jozefínu Matulovú** z Ul. 1. mája v Malackách. Prosíme výherkyňu, aby sa ohlásila v redakcii.

Firemný deň o strechách

Firemný deň pri príležitosti tretieho výročia svojho aktívneho predaja v regióne Malaciek pripravila 14. marca spoločnosť Krytstav Malacky.

Podujatie bolo určené odbornej verejnosti a uskutočnilo sa v hoteli Atrium na Zámockej ulici v Malackách.

S prednáškami vystúpili experti z rôznych odborov stavebníctva. Hovorilo sa na nich o stave spoľahlivosti plochých a šikmých striech, vízii kvalitných a moderných striech, rekonštrukcii plochých striech s dodatočným odvodom zabudovanej vlhkosti i o novinkách na trhu pálených škridiel. Pozvanie na firemný deň spoločnosti Krytstav – strešné a podkrovné systémy prijali starostovia a primátori obcí okresu Malacky, predstavitelia štátnej správy, architekti a projektanti, pracovníci bytových podnikov a družstiev, realizačno – stavebných, investičných firiem a predajcovia stavebnín. K pozvaným hosťom patrili aj predstavitelia niektorých výrobných podnikov v regióne a Prvej komunálnej banky, a. s.

Podujatie sa stalo významným prínosom súkromných podnikateľských subjektov v oblasti ďalšieho odborného vzdelávania v stavebníctve. **–ts–**

Malá abeceda čajov a liečivých rastlín

Očistime sa na jar

Dnešná doba je rýchla. Život žijeme uponáhľaným tempom. Keď sa k tomu ešte pridá práca, rodina, deti – mnohé povinnosti sa dajú len ťažko zvládnuť. Dôsledkom rýchleho životného tempa je nesprávny spôsob stravovania a životosprávy.

Jarné obdobie, keď sa aj príroda prebúdza zo zimného spánku, je vhodné urobiť niečo pre svoje zdravie. **Ak si chcete zlepšiť fyzickú kondíciu, odporúča sa okrem zmeny spôsobu stravovania dostatok pohybu a úprava pitného režimu.** Preto v našej poradni dnes vyberáme také liečivé rastliny, ktoré majú očistné účinky pre náš organizmus.

Z domácich zdrojov pre všetkých bežne dostupná je žihľava alebo pŕhľava dvojdomá. Kto by nepoznal všadeprítomnú žihľavu? Koho už aspoň raz nepopŕhlila? Tým, že pri dotyku páli, vyslúžila si nenávisť. Nemajú ju v láske ani záhradkári, lebo je to rozšírená burina. Pritom je jednou z našich najlepších liečivých rastlín, ktorá sa každému odvďačí pozitívnym zdravotným účinkom. Žihľava výborne čistí krv, pomáha pri kožných ochoreniach, akné a čistení pleti. Je osvedčeným liekom na vlasy. Preto ju odporúčam ako prostriedok na udržanie zdravia a krásy.

Na jarnú očistnú kúru si môžeme urobiť vlastnú zmes čistiaceho čaju zo žihľavy, prasličky, rumančeka a petržlenu záhradného.

IVETA KOVÁČOVÁ, čajovňa IVEKO

Za správnu odpoveď z minulého čísla odmeníme balíkom čajov **Katku Tomkuliakovú** z Malého nám. v Malackách. Prosíme výherkyňu, aby sa ohlásila v redakcii.

Dnešná otázka: **Ako sa odborným názvom nazýva žihľava?** Odpovede spolu s kupónom posielajte **do 9. mája** na adresu redakcie alebo hádžte do schránky na budove MsÚ.

IVEKO KUPÓN 4

DROBNÁ INZERCIA

■ Kúpim v Malackách 1- alebo 2-izbový byt v OV. Tel.: 0905 204 546.
■ Predám chovné morky divé. Tel.: 034/773 41 42.
■ Kúpim 2- alebo 3-izbový byt v Malackách alebo blízkom okolí prostredníctvom hypoúveru. Tel.: 0903 968 700.
■ Chcete mať vlastnú studňu? Najnižšie ceny v kraji:
Tel.: 0905 383 110, 0905 383 100.

Klub sclerosis multiplex pozýva

Klub sclerosis multiplex Bratislava pri SZSM, Ambroseho 6, 851 02 Bratislava oznamuje všetkým členom Klubu sclerosis multiplex, rodinným príslušníkom, priaznivcom a širokej verejnosti, že
organizuje 18. mája 2002 od 9.00 do 13.00 h v Sade Janka Kráľa v Petržalke I. ročník športového podujatia pod názvom KROK SM.
Jeho cieľom je zjednotiť postihnutých týchto ochorením a vliať im nádej na plnohodnotný spôsob života. V súčasnosti totiž nie je známy liek na vyliečenie tohto závažného ochorenia centrálnej nervovej sústavy.

Ing. PETER IVAN, predseda klubu

Čo je to numerológia? (1)

Častokrát sa ma známi pýtajú, čím sa to vlastne zaoberám, či aj im niečo „vyveštím”. Iní poznajú názov, ale ani netušia, čo to vlastne NUMEROLÓGIA je. Na pokračovanie si teda porozprávame o numerológii – vede o číslach a ich vibráciách. Mňa táto veda nesmierne zaujala a pomohla mi pochopiť veľa javov v okolí, spoznať oveľa viac samu seba a svojich najbližších a viac ich chápať, snažiť sa vytvoriť si k nim osobitný prístup a akceptovať ich potrebu harmónie.

Všetci máme svoje priania a túžby, svoje ciele a predstavy. Túžime po šťastí a chceme úspešne zvládnuť svoj život. Na to však potrebujeme dostatok sebavedomia, sily a schopností presadiť sa. Sami sme tvorcami svojej životnej cesty. Krásnym okamihom v živote človeka je, keď pochopí, že nič sa nemení tak ako on sám. Jeho život sa zmení, keď sa zmení jeho vnútro – zmýšľanie, postoj. Každým dňom sa môžeme učiť a rásť. K zmene príde, keď sa staneme tým, čím sme a nie vtedy, keď sa pokúšame napodobniť niekoho iného a stať sa tým, čím nie sme. Kľúčom ku všetkému je poznať svoje vnútro. A práve k tomuto poznaniu nám pomôže numerológia. Viac si o nej povieme v nasledujúcich číslach Malackého hlasu.

JANKA SOPÓCIOVÁ, Aquaviva

Otázka: **Čím sa zaoberá numerológia?** Svoje odpovede posielajte **do 9. mája** na adresu redakcie. Využiť môžete aj schránku s označením Malacký hlas na budove MsÚ. Vyžrebovaný čitateľ si pôjde zacvičiť a využiť služby podľa vlastného výberu do salónu Aquaviva na Ul. duklianskych hrdinov v Malackách.

Na otázku z minulého čísla ste odpovedali správne, ak ste uviedli, že **majster Sü Ming Tchang začal liečiť pacientov už vo svojich štrnástich rokoch**. Za správnu odpoveď získava vstupenku do salónu **Mária Dubčeková** z Ul. M. Rázusa v Malackách. Prosíme výherkyňu, aby sa ohlásila v redakcii.

AQUAVIVA KUPÓN 4

Opravujem chladničky a mrazničky
Pavol Šišolák, Závod 663,
tel.: 034/779 94 35, 0903 750 612.

MH 01/F1

Súťažte o vkladnú knižku z PKB

S Malackým hlasom si môžete oprášiť vedomosti, osviežiť pamäť a zároveň súťažiť o vkladnú knižku. Veríme, že aj o čosi nižší základný vklad na knižke – 500 Sk – bude pre vás dostatočnou motiváciou na zapojenie sa do súťaže. Spoločne si na stránkach novín pripomenieme udalosti a osobnosti, ktoré ovplyvnili vývoj Malaciek. **Prémiu pre víťaza – päťstokorunovú vkladnú knižku – venuje každý mesiac Prvá komunálna banka, a. s.**

Dnes sme si pre vás pripravili ďalšiu otázku. **Kedy a kde sa v okolí Malaciek vyskytol posledný prípad ochorenia na antrax – sneť slezinnú?** Ak pozorne prelistujete Malacký hlas, odpovedať na túto otázku nebude pre vás ťažké. Svoje odpovede spolu s nalepeným kupónom posielajte **do 9. mája** na adresu redakcie alebo hádžte do schránky s označením Malacký hlas na budove MsÚ.

V minulom čísle MH sme sa vás pýtali, či pozostatky sv. Valentína, ktoré sa našli vo františkánskom chráme v Malackách, patria biskupovi z Terni, na počesť ktorého každoročne oslavujeme sviatok zamilovaných. Správna odpoveď znie **nie**. Výherkyňou je **Mária Cvečková** z Bernolákovej ul. v Malackách. Prosíme výherkyňu, aby sa o svoju výhru prihlásila v redakcii.

malacký hlas PRVÁ KOMUNÁLNA BANKA — KUPÓN 4

PÍŠU O NÁS

Záhorák vo svojom 14. čísle informoval **o profesionalizáci Združenia miest a obcí záhorskej oblasti (ZOZO) a zámere vybudovať informačno-servisné centrá** v rámci tejto organizácie v troch mestách: Senici, Skalici a Malackách.

O návšteve J. E. Ronalda Weisera, veľvyslanca USA v Malackách informoval v deň návštevy 12. apríla v poludňajšom Rádiožurnále Slovenský rozhlas. Uviedol slovami veľvyslanca, že Malacky sú dobre pripravené na prílev zahraničného kapitálu. Vo svojich večerných Ozvenách dňa zase venovalo priestor tejto návšteve Rádio Regina. **–ipo–**

Milí čitatelia,

v dievčatku so zásterkou z minulého čísla mnohí z vás spoznali Vieru Mikšíkovú, avšak len tí, ktorí uviedli, že **detská tvár patrí Oľge Mlynárikovej, rodenej Juricovej**, tipovali správne! Správny tip sa podaril aj **Cyrilovi Blažíčkovi** zo Štúrovej ulice, ktorý vyhráva balík zákuskov z cukrárne Dobrotka. Prosíme výhercu, aby sa ohlásil v redakcii. Vopred sme zvedaví, či uhádnete, kto je na dnešnej fotografii.

Pomôcka: **vynakladá veľké úsilie na dosiahnutie ušľachtilých cieľov**. Kto je na fotografii?

Svoje tipy spolu s nalepeným kupónom nám posielajte **do 9. mája. Víťaz si osladí život dobrotami z Dobrotky**.

Tešíme sa aj na fotografie z vašich rodinných albumov. Zalistujte v nich a čo nájdete, pošlite, prineste, alebo vhoďte do schránky na budove MsÚ. Pomôžete tak tvoriť rubriku Uhádnite, kto je na fotografii?

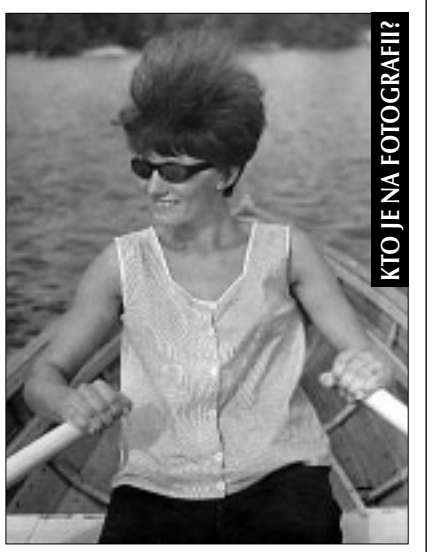

Rande na Štrbskom plese v roku 1966. O krátky čas sa z Mariky Görögovej zo Zemianskych Kostolian stane Malačianka.

Uhádnite, kto je na fotografii!

Môj tip: .....

malacký hlas Dobrotka — KUPÓN 4

Ráno

Och, budík, budík, nebuď ma,
nechcem ja odísť z tohto sna,
nechaj ma ešte chvíľu spať,
nevládzem zase skoro vstať,
veď už len chvíľku kratučkú,
pobudnem v kľude, v tichučku...

Hej, vstávaj hore, už je čas,
nebudeš predsa vo dne spať,
čaká ťa práca ako vždy,
neuživia ťa tvoje sny,
kúpeľňa, káva, autobus,
hodiny súria na poklus,
okolo ľudia plní snov,
život už pre nich nie je hrou,
za chleba, strechu, za auto,
vyznajú sa v tom aj v tom...

Pomôž nám, Bože, vidíš nás,
nedovoľ pozbaviť nás krás,
otvor nám oči, ukáž smer,
svetla nám treba veľmi, ver...

Večer

Ďakujem Ti za tento deň,
teším sa na čakajúci sen,
ďakujem za radosť, aj za blen a za silu,
čo získal som preň,
za úsmev matky dieťaťu,
za pohľad chlapca dievčaťu,
za radu otca synovi,
za pomoc muža dedovi,
za starosť starkých vnúčatám,
za vzor vtáka vtáčatám,
za múdrosť ženy neznámej,
daj nech mimo nepadne,
za vľúdnosť nášho lekára,
za mäkké ruky pekára,
za pole žlté od repky,
aj za drobné klebietky,
za mastný chleba s pažítkou,
za radosť z hriešnych pôžitkov,
za chvíle lásky nestále,
aj za vody poháre,
za to, že telo dostal som,
ďakujem Ti za to, že som...

ANNA JANSKÁ

Projekty sú výsledkom partnerstva

S podporou Nadácie otvorenej spoločnosti – OSF realizovalo Mesto Malacky projekt Partnerstvo v regióne – prvý krok ku konkrétnej realizácii projektov podporujúcich regionálny rozvoj. Okrem získanej databázy organizácií podporujúcich regionálny rozvoj je ďalším konkrétnym výstupom séria nových projektov. Na základe partnerskej spolupráce vzniká napr. v meste Malacky detské centrum Vánok, občianske združenia Valeš z Brodského pripravuje otvorenie rodného domu rodáka M. Čulena, občianske združenie Východniari zase rozširuje internú a externú sieť spolupracovníkov. Realizácia nadväzujúcich projektov posunie regionálny rozvoj Záhoria o krok vpred – a to bolo aj cieľom projektu Partnerstvo v regióne. **–ipo–**

Boj proti vtáčej kriminalite

Policajné štatistiky z rokov 1996 až 2000 hovoria o klesajúcom trende v počte objasnených, ale aj zaznamenaných prípadov týkajúcich sa ekologickej kriminality. Znamená to, že ekologická kriminalita a vtáčia kriminalita ako jej súčasť majú klesajúci charakter? Na základe údajov mimovládnych organizácií Spoločnosť pre ochranu vtáctva na Slovensku (SOVS) a Skupina pre výskum a ochranu dravcov a sov (SVODAS) opak je pravdou! Počet zaznamenaných prípadov má stúpajúci charakter. Len v Bratislave a blízkom okolí bolo od februára nájdených 40 mŕtvych labutí.

Jedným z dôvodov nedostatočnej pozornosti, ktorú problematike vtáčej a ekologickej kriminality venujú štátne orgány, je nedostatok informácií a znalostí o postupoch, ktoré si vyšetrovanie tejto špecifickej problematiky vyžaduje. Preto mimovládne organizácie SOVS, SVODAS a RSPB organizujú v spolupráci s ministerstvom vnútra, Štátnou ochranou prírody a Slovenskou inšpekciou životného prostredia odborné školenia pre príslušníkov polície o problematike vtáčej kriminality.

Cieľom školení je prispieť k riešeniu tejto problematiky zlepšením vzájomnej informovanosti všetkých zainteresovaných orgánov štátnej správy a zvyšovaním odborných znalostí polície. Kpt. Ing. Mário Kern zo Sekcie vyšetrovania a kriminálno-expertíznych činností MV SR, ktorý je špecialistom na ekologickú kriminalitu, hovorí: „Vtáčia kriminalita je prvým čiastkovým problémom v rámci ekologickej kriminality, o ktorom bude môcť polícia získať potrebné odborné informácie a bude predstavovať určitý model vyšetrovania i do budúcnosti.“ **–ts–**

Čo neviete o vtáčej kriminalite?

- Vtáčia kriminalita označuje všetky činnosti, ktoré zámerne alebo nezámerne spôsobujú úhyn, smrť alebo týranie vtákov a sú v rozpore s platnou alebo medzinárodnou legislatívou.
- Medzi formy vtáčej kriminality patria: nezákonný odstrel a odchyt vtákov, trávenie vtákov, vykrádanie a ničenie hniezd, nezákonný obchod s vtákmi a ďalšie.
- Spoločnosť pre ochranu vtáctva na Slovensku (SOVS) vznikla v januári 1993 ako mimovládna ochranárska organizácia so sídlom vo Vranove nad Topľou s celoslovenskou pôsobnosťou, založená na členskom princípe. V súčasnosti má 1300 členov.

ZO ZVÄZU VČELÁROV VEĽKÉ LEVÁRE pripravila v marci v kultúrnom dome vo V. Levároch **DEŇ MEDU A ZDRAVIA**.

O tomto podujatí, ale aj o cieľoch pôsobenia organizácie sme sa pozhovárali s Teodorom Nízkym z Malaciek.

...prísť človeku na pomoc

Deň medu a zdravia sa tešil záujmu verejnosti. Čím sa toto podujatie líšilo od iných?

„Návštevníci počas prednášky dostali čaj, pečivo s maslom a medom a jablká, pochutnali si aj na medovine. Kupovali si aj včelárske produkty – med, med s materskou kašičkou, propolis, výrobky z vosku, rezbárske práce – obrazy so včelárskym motívom. Podujatie návštívili aj žiaci ZŠ Veľké Leváre. Vypočuli si prednášku o včelárení v minulosti a dnes. Prezreli si celú včelársku výstavku a pomaškrtili na sladkom mede a čaji.“

Čo upútalo návštevníkov najviac?

„Veľký obdiv včelárskej i laickej verejnosti patril novému európskemu typu úľa s názvom LANGSTROH.“

Pripraviť akciu takéhoto typu nie je jednoduché, predovšetkým po materiálnej stránke...

„Za organizátorov by som chcel poďakovať spoločnostiam Fytopharma, a. s., Malacky, HŠK Macek, Malacky, Asparagus, s. r. o., Veľké Leváre a Obecnému úradu Veľké Leváre – aj vďaka nim sa táto aktivita vydarila nad očakávanie.“

O včielkach a ich produktoch vedia ľudia málo. Aké posolstvo chcel Deň medu a zdravia odovzať verejnosti?

„Človek a rastlinstvo i živočíšstvo sú v úzkej symbióze. Preto sa v prírode musíme správať tak, aby sme ju mohli odovzdať nenarušenú ďalším generáciám. Zachovajme prírodu čistú, zdravú, aby naďalej platilo: Príroda je plná zdravia. Aj my vieme, že má moc, prísť človeku na pomoc. **–mh–**

KRÍŽOVKA

Apríl je mesiacom, ktorý vošiel do povedomia ľudí tým, že hlavne jeho prvý deň je dňom, kedy si mnohí známi i neznámi ľudia vyvádzajú rôzne čertoviny a huncútstva. Nie je tomu inak ani u nás na Záhorí. Niektorí sa nevedeli dočkať tohtoročného 1. apríla, pretože nezabudli a chcú vrátiť svojmu priateľovi to, čo im on vyviedol minulý rok. Ak tieto ***aprílové žarty*** *majú svoje hranice, spestria náš každodenný život a zlepšia nám náladu.*

Dnes, keď dostávate do rúk toto vydanie Malackého hlasu, máte už „nebezpečný” deň za sebou. Ak ste ho prežili bez ujmy, tak je dobre. Ak ste však mali aprílový zážitok, tak sa usmejte ešte raz.

Aj ja chcem prispieť k aprílovej nálade, a preto vám ponúkam na vylúštenie krížovku, ktorá je svojím spôsobom tiež „aprílová”. Prečo...?

VODOROVNE: **A** osoh-úžitok; súhrn jedál; nariasená časť odevu **B** egyptský boh Slnka; koniec po latinsky; zaujme sedavú polohu; princezná so zlatou hviezdou na čele; kartársky výraz **C** Bartolomej; časť slova olej; osobné zámeno; choď po česky; čuv; Národná obroda; chem. zn. síry **D začiatok aprílového zdôvodnenia netradičnej krížovky E** značka ruských lietadiel; český spevák so skratkou mena na konci; druhá - nie táto; staršie dĺžkové miery; rímskych 1050 **F** kameňolom; medzinárodná rádiová spoločnosť; spočíta; meno bývalej TV moderátorky Strakovej; mohamedánske meno **G** kto miloval krásnu Fatimu; časť domu pod strechou; dobytok po česky **H** rieka pretekajúca Londýnom; časť slova OKUPUJ; intenzita; veľký krik; jeden z rodičov.

ZVISLE: **1** címer; pracuje v letectve **2** značka kozmetiky; kypri pôdu pluhom; hlavné mesto Toga **3** MPZ Španielska; cudzie mužské meno; mámenie - básnicky **4** birmovný otec; spoluhlásky slova REŽ **5** mužský hlas; textová skratka; spojka **6** práca vo fyzike; citlivo-jemne; označenie kvalitnej múky **7** symetrála; česká predpona superlatívu; parlamentná politická strana **8** ukončenie aprílového zdôvodnenia netradičnej krížovky **9** Rada domovov dôchodcov; spoluhláska N foneticky; Európania **10** podieľa sa na príprave animovaných filmov **11** predložka vo po česky; naše osoby; latinský pozdrav **12** začiatok abecedy; políhali si; rímska štvorka **13** pripravujú teplú stravu; kde po záhorácky; rímskych 1000 **14** nebojácnosť; zvratné zámeno **15** rímskych 50; pohorie v Južnej Amerike; čin-úkon **16** plošná miera; osobné zámeno; obojživelník **17** prenášaj; schránka mäkkýšov.

NA POMOC: **F** Rae, **3** Alek

JUDr. MARIÁN POLAKOVIČ

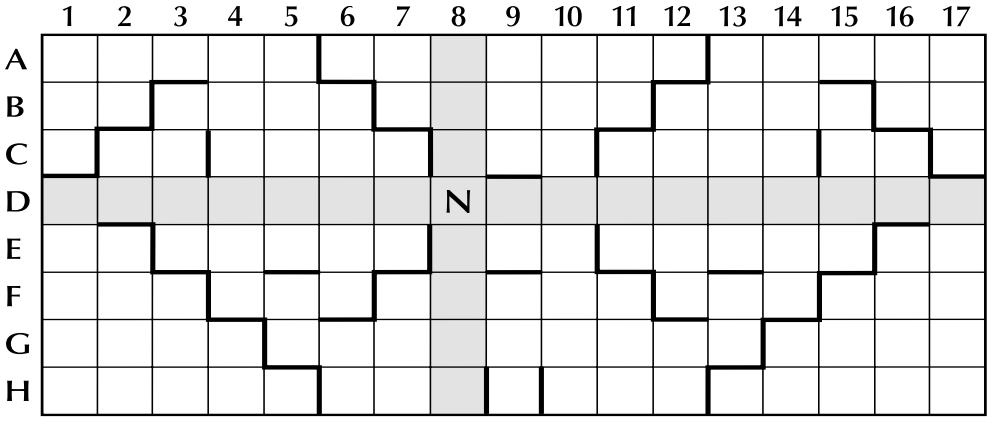

Ak nám do 9. mája spolu s nalepeným kupónom pošlete správne vylúštenie tajničky krížovky, zaradíme vás do žrebovania o ***voľný nákup v Potrebách pre domácnosť Augustína Mráza***.

ŽREBOVANIE

Spomedzi čitateľov, ktorí nám poslali správne vylúštenie tajničky krížovky – **„...prebuďme sa konečne aj my”**, sme vyžrebovali **Helenu Árvovú** zo Záhoráckej ul. v Malackách, ktorá získava sadu CD od spoločnosti PEPSI-COLA SR.

MALACKÝ HLAS — KUPÓN 4

Gymnazistky z Malaciek víťazkami turnaja

22. marca sa v telocvični Obchodnej akadémie partnerského mesta Veselí nad Moravou uskutočnil basketbalový turnaj dievčat, na ktorom naše mesto reprezentovali študentky malackého gymnázia.

Tréner Peter Makyta predstavil usporiadateľom naše basketbalistky v zložení: Vinceová, Lorencová, Strungová, Nováková, Bátoryová, Kimličková, Harmatová a Holá. Okrem domáceho družstva dievčat z obchodnej akadémie sa na turnaji zúčastnili aj študentky Economic z poľského Žninu. Podobného turnaja sme sa zúčastnili v Žnine v októbri 2001, na ktorom naše študentky získali 3. miesto. Vtedy sme na turnaji v Žnine prehrali hneď úvodný zápas s Economicom Žnin, čo nám zabránilo bojovať o víťazstvo. Tentokrát sme sa však nenechali zaskočiť a poľským basketbalistkám sme vrátili októbrovú prehru.

Základným pilierom nášho úspechu bolo skvelé doskakovanie v obrane a výborný športový výkon Zuzky Kimličkovej, čo nám v konečnom účtovaní vynieslo 1. miesto.

Hralo sa na 2 polčasy po 15 minútach hrubého času, čo vysvetľuje nezvyčajne nízke – skôr hádzanárske ako basketbalové, výsledky: OA Veselí nad Moravou – Economic Žnin 18:34 (8:11); Gymnázium Malacky – OA Veselí nad Moravou 20:11 (13:4), najviac bodov Kimličková, Harmatová a Lorencová (po 4); Gymnázium Malacky – Economic Žnin 23:17 (8:7), najviac bodov Kimličková (17), Holá (4).

PETER MAKYTA

Slovenská boxerská liga pokračovala svojím druhým kolom v Nitre

Za účasti 130 boxerov z celej SR sa boxovalo v Nitre v dňoch 9. a 10. marca druhé kolo SLB dorastencov.

Pod vedením trénerov Aliho Reisenauera a Romana Márnotu (bývalý úspešný boxer ŠKP Bratislava a 3-násobný majster SR v kategórii seniorov v hmotnosti 81 kg) sa predstavili aj štyria Malačania, všetci vo vekovej kategórii kadetov – Erik Balázs 48 kg, nováčik Miroslav Michálek 51 kg, Juraj Kimlička 54 kg a nováčik Martin Rücker 81 kg.

Bol som nadmieru spokojný s výkonmi mojich zverencov. Išlo o reprezentačné posty Balázsovi a Kimličkovi. Svojimi výkonmi dokázali, že im pevné miesto v reprezentácii právom patrí.

Takže po Rybárovi, ktorý sa chystá na ZVS do ŠKP Bratislava, a Blažovi, ktorý boxuje Juniorskú ligu v Maďarsku a Interligu za Dubnicu nad Váhom, máme v reprezentácii ďalšie dve železka a vyrastá nám ďalšia generácia úspešných boxerov.

Tu sú výsledky: 48 kg Erik Balázs vybojoval jeden duel s borcom z Košíc, ktorého porazil v I. kole R. S. C.; 51 kg Miroslav Michálek na nováčika podal výborné výkony. Vybojoval dva duely, prvý boxoval s borcom z Komárna, ktorého porazil 3:0 n.b., druhý boxoval s borcom z ŠKP Bratislava, ktorého porazil v II. kole R.S.C.; 54 kg Juraj Kimlička mal boxovať jeden duel s borcom z Komárna, ktorý mu do ringu nenastúpil, takže zvíťazil vzdaním sa. 81 kg Martin Rücker prvý duel zvíťazil nad diskvalifikovaným súperom za nečisté vedenie boja a druhý duel prehral v I. kole R.S.C.

Erik Balázs a Juraj Kimlička odboxujú v Maďarsku medzištátne stretnutie. O výsledkoch vás budeme informovať.

ALI REISENAUER

Galavečer prvého ročníka súťaže Miss aerobic cress 2002 priniesol triumf Malačiankam: Miriam Tillnerová (vľavo) získala 2. miesto a Oľga Bartalská (vpravo) 3. Víťazkou súťaže sa stala 23-ročná Bratislavčanka Eva Rišková.

MISS AEROBIC CRESS 2002

Prvý ročník mimoriadne úspešný pre Malacky

V znamení dynamiky a krásy sa niesol prvý ročník celoslovenskej súťaže MISS AEROBIC CRESS 2002, ktorý sa konal 23. marca v sále DK Zrkadlový háj v Petržalke. Vynikajúce publikum dokázalo finalistky a účinkujúcich vybičovať k perfektným výkonom. V programe vystúpili: speváčka Marcela Molnárová, Roman Volák, 12–násobný svetový šampión a absolútny majster sveta v kick-boxe, tanečná skupina Jumbo zo Zlatých Moraviec, Alena Prezbruchová a Dušan Balla – majstri sveta v akrobatickom rock and rolle, Dobrava Škvaridlová – vicemajsterka sveta v disco dance a Ján Čierny – juniorský majster SR v kulturistike. Organizátormi súťaže boli spoločnosti Cress Slovakia, s. r. o., a Kalypso production, s. r. o.

Vo finále sa predstavilo dvanásť pôvabných mladých žien, ktoré cvičia aerobic – či už rekreačne alebo na profesionálnej úrovni. Jediným kritériom bol minimálny vek 15 rokov. Medzi finalistkami boli študentky, podnikateľky, ale aj matičky. Patrila medzi ne aj matka štyroch detí – Drahuška Lörinczová z Malaciek! Cesta účastníčiek viedla cez výberový casting, semifinále, prípravné sústredenie až ku galavečeru.

Titul MISS AEROBIC CRESS 2002 napokon získala dvadsaťtriročná Eva Rišková z Bratislavy, druhé miesto patrí Miriam Tillnerovej (26 r.) z Malaciek a tretie miesto Oľge Bartalskej (19 r.) rovnako z Malaciek.

–mt–, foto: archív

Ako sa hral hokej v Malackách

Dnešná generácia sa asi nad titulkom tohto článku usmieva. Tí postarší zase zalistujú v spomienkach a dajú mu za pravdu. Už len málo ozajstných malackých hokejistov dokáže povedať, ako to bolo. Podarilo sa nám osloviť dvoch, Alfréda Bollardta, ktorý toho času býva v Pezinku, a Malačana, ktorý býva striedavo v Nemecku i v Malackách, Dr. Ladislava Červenku. Prvý svoje spomienky napísal písomne a druhý sa rozhovoril sám.

Najskôr niečo z písomných spomienok A. Bollardta. *„Skôr, ako sa v spomienkach vrátim k vzniku ľadového hokeja v Malackách, zmienim sa stručne o podmienkach korčuľovania v Malackách v časoch prvej republiky. Vtedy bolo v Malackách veľmi málo jedincov, ktorí vlastnili korčule, a preto len veľmi pomaly rástol počet korčuliarov. Príčinou bol predovšetkým nedostatok peňazí na nákup korčulí. Okrem toho v Malackách sa dalo korčuľovať iba na malom rybníčku za pílou (na Padzelku). V tých časoch ešte nebolo korčuliara, ktorý by vlastnil „kanadky", korčuľovalo sa iba na „kvintovkách". Hokej ako taký priniesli do mesta študenti z Bratislavy, videli tam hrať hokej, a tak začali skúšať hrať i v Malackách. Prvým korčuliarom, ktorý ako Malačan bol registrovaný ako hokejista, bol Bollardt starší, a to v ŠK Bratislava. V Bratislave sa zoznámil s Mášom Balíkom, ktorý sa ochotne a nezištne ponúkol pomôcť pri prípadnom založení hokeja v našom meste. Bolo iba treba nájsť plochu, na ktorej by sa dalo hrať. Vtedy niekoľkí mladí nadšenci ochotne brigádnicky rozšírili plochu rybníčka za pílou tak, že odstránili piesková „pláž". S návrhom založiť hokejový oddiel sa obrátili na športový klub MSC. Ten im poskytol vyradené futbalové dresy a oddiel bol založený. Prvým hokejovým súperom bol Ski klub Bratislava. Zápas sa skončil nerozhodne. O rok či dva sa pripravoval ľad na ihrisku RTJ v centre, neďaleko Sokolovne, polievaním cvičiska. Občania Malaciek veľmi skoro prišli hokeju na chuť a návštevnosť rapídne stúpala. V tých časoch okrem základnej päťky striedali len traja hráči, v Malackách často len jeden. Boli aj takí brankári, ktorí nevedeli poriadne korčuľovať, a pri zmene strán ich hráči podopierali. Na tú dobu sa v Malackách hral dobrý hokej. Hralo sa dokonca v Břeclavi, Hodoníne, v majstrovskej súťaži boli súpermi Ski klub, ŠK Úradníci Bratislava, Trenčín, ŠK Bratislava, za ktorý chytal určitý čas i Dibarbora a ďalšie družstvá. Klub postupne vychoval rad hráčov: Červenka, Ryba, Németh a Bollardt, ktorí dopĺňali káder hráčov bratislavských klubov. Pokiaľ si ešte pamätám, na počiatku tvorili káder družstva bratia Bollardtovci, Červenka, Hrčka, Jánoš z Lozorna, Král, Mereš, Németh, bratia Obselkovci, Ondrejka, Osuský, Šarluška, Trnčík, Ryba. Mnohí z nich už, bohužiaľ, nie sú medzi nami.*

Otvorenie zimného štadióna v Bratislave znamenalo úpadok vidieckeho hokeja, pretože tréningové možnosti v porovnaní s bratislavskými klubmi boli minimálne. Škoda, že sa v Malackách nenašli prostriedky na vybudovanie umelého klziska." Toľko z písomných spomienok A. Bollardta.

Dr. Červenka sa k hokeju dostal ako študent malackého gymnázia. K hokeju ho priviedol práve Alfréd Bollardt, ktorý na gymnáziu učil nemčinu a telesnú výchovu, ako aj páter Ernest, ktorý učil nemecký jazyk a náboženstvo. Mladý študent však nežil len hokejom, ale pôsobil i ako predseda známeho Gavlovičovho krúžku na gymnáziu. Ako hokejista obliekal dres HG Malacky, ktorý vtedy hral v prvej lige. Pamätá si na súboje s Bratislavčanmi, Nitranmi i ďalšími súpermi malackých hokejistov. V roku 1945 hral za VŠ Bratislava. Dr. Červenka bol nielen dobrým študentom či hokejistom. Nestratil sa ani v zamestnaní. Vydal 72 vedeckých článkov či prác zameraných hlavne na problematiku soľných pôd. Od roku 1968 pôsobil na univerzite v Göttingene. V Nemecku mu vyšli štyri a na Slovensku dve knižné vedecké práce, ale to už odbočujeme od hokeja.

Obaja spomínajúci určite patria medzi historické postavy malackého športu. Ich zápal pre šport dokázal spolu s rovesníkmi prekonať všetky prírodné a ľudské prekážky. A tak v tomto období boli Malacky známe na Slovensku aj ľadovým hokejom.

ANTON PAŠTEKA

Marcové hodnotenie

V marci sa uskutočnila výročná konferencia najväčšej telovýchovnej jednoty v meste TJ STROJÁR. Hodnotiacu správu predniesol jej predseda František Čurka, ktorý je i predsedom komisie školstva, mládeže a športových činností MsZ v Malackách. Postupne zhodnotil prácu a výsledky všetkých siedmich oddielov a dvoch odborov, ktoré sú v TJ združené. A tu sú podstatné údaje.

Basketbalistov vedie predseda Ing. Pavol Oreský. Oddiel má 89 členov. Najvyššie hrá A družstvo mužov, a to v II. lige. V minulom ročníku obsadili 10. miesto. Usporiadali tradičný Memoriál PhMr. K. Oreského, Vianočný turnaj kadetov, turnaj žiakov, 4. ročník streetbalu a nechýbal, samozrejme, i basketbalový ples. Tento sa zapísal do histórie už po 47. ročník. Najlepším basketbalistom sa stal František Ambra.

Oddiel džuda má 42 členov a jeho predsedom je Ing. Ivan Brajer. Vekovým priemerom je to najmladší oddiel. V prezentácii má Magdu Suchánkovú i Elišku Brajerovú, ktorá bola vyhlásená za najlepšiu členku oddielu za uplynulý rok. V rámci 30 rôznych súťaží získali členovia oddielu 39 prvých miest. Medzi chlapcami vynikali Milan Sedliak a Gabo Brajer.

Tradične najväčším oddielom TJ STROJÁR sú **hádzanári**. Pri tohtoročnom bilancovaní mali pod vedením Ing. Jána Papaja 104 členov. Najväčší záujem zo strany divákov je o družstvo mužov, ktoré je účastníkom prvej ligy. O tom, že je záujem o hádzanú, hovorí i zaplnené hľadisko malackej športovej haly pri majstrovských zápasoch hádzanárov. Brankára mužov Dušana Rošku označili hádzanári za svoju jednotku v roku 2001. Tradičné sú i turnaje mládeže a populárne hádzanárske stretnutie slovenského výberu proti domácim hráčom, kde príjem zo vstupného ide na Dom Svitania v Jakubove.

Predsedom oddielu **karate** je Marián Strelecký a momentálne má STROJÁR 47 karatistov. V priebehu roka absolvovali 12 rôznych súťaží. Najlepšie si počínal Marek Vaniš, ktorý obsadil na majstrovstvách Slovenska ako junior 3. miesto a aj preto bol vyhodnotený ako najlepší karatista oddielu.

Kulturistický oddiel má 52 členov a jeho predsedom je Rudolf Rusnák. **Kulturisti** prevádzkujú i cvičenie pre verejnosť a pre záujemcov uskutočnil Mgr. Zdenko Krajčír odborný seminár. V súťažiach si medzi mužmi veľmi dobre počínal Jozef Pešta, ktorého vybrali ako najlepšieho člena oddielu za uplynulý rok. Medzi ženami bola najúspešnejšia Ing. Ivana Prokopová. Na záver roka usporiadali kulturisti už tradičný Vianočný turnaj, otvorený i verejnosti.

Odbor rekreačnej telesnej výchovy a športu pod vedením Márie Hacajovej má 51 členov. Odbor má dva oddiely, a to **jogu** a **rekreačný volejbal**. Cvičení sa zúčastňujú cvičenky a cvičenci rôznych vekových kategórií. Odbor usporiadal na jeseň burzu detského ošatenia a športových potrieb. Výťažok z nej už tradične venovali Detskému domu v Malackách. Za najlepšiu členku za uplynulý rok vyhodnotili Katarínu Csillaghyovú.

Tenisti pod vedením Ing. Jána Gelingera mali v uplynulom roku 57 členov. Najlepším malackým tenistom bol Boris Bogdalík, ktorý figuruje na 107. mieste slovenského rebríčka v dvojhre a na 102. mieste slovenského rebríčka vo štvorhre. Medzi dievčatami patrí najlepšie rebríčkové umiestnenie H. Vismekovej v dvojhre medzi mladšími žiačkami. V družstvách najvyššie hrajú muži, a to v I. triede.

Pod vedením predsedu Ing. Alexandra Žaťka pracujú **turisti**. V roku 2001 ich bolo 41. Turisti v minulom roku na chate Baba vybudovali prístavok na uhlie a drevo a dlažbu pod pergolou chaty. Členovia sa zapojili do viacerých turistických podujatí i celoslovenského charakteru. Silvestrovského výstupu na Vysokú sa zúčastnilo 24 členov. Najlepším v roku 2001 bol Ján Gembeš.

Volejbalisti majú v súťažiach štyri družstvá a spolu 86 členov. Predsedom oddielu je Jaroslav Krejčír. Muži bojujú v I. lige, juniori hrajú juniorskú ligu a tú istú súťaž hrajú i juniorky. Štvrtým je družstvo žiačok. Za najlepšieho volejbalistu si zvolili za uplynulý rok Dalibora Barana. Juniorky volejbalu spolu s prípravkou hádzanárskeho oddielu boli vyhlásené za najlepšie kolektívy TJ STROJÁR v uplynulom roku.

Predseda TJ vo svojom hodnotení nezabudol ani na **sponzorov**. Bez nich by sme si asi ťažko mohli šport predstaviť. Celkovo v roku 2001 získali športovci Strojára od nich 484 500 Sk. I touto cestou by chcel STROJÁR poďakovať všetkým, ktorí prispeli k dobrým výsledkom malackých športovcov. V diskusii najviac pripomienok bolo smerovaných na vzťah mesta k športovcom, ako aj na stav športovísk v Zámockom parku. Účastníci konferencie vyzvali výbor TJ, aby v tejto súvislosti napísal otvorený list predstaviteľom mesta.

Účinkovanie malackých športovcov z TJ STROJÁR možno hodnotiť za rok 2001 veľmi dobre a verme, že neurobia hanbu mestu ani v tomto roku.

ANTON PAŠTEKA

XXX. ročník Behu oslobodenia a XI. ročník Memoriálu Antona Šveca

Usporiadateľ: komisia školstva, mládeže a športových činností MsZ, Strojár, ŠK, VTJ, AC Malacky a CVČ Malacky

Termín: **sobota 11. mája 2002**

Miesto: **štadión v Zámockom parku**

Program:
8.00– 9.30 h – prezentácia, nástup, otvorenie
9.30–10.30 h – súťaže žiactva
10.30–10.45 h – súťaže dorastu
10.45–11.00 h – súťaže dospelých
11.15– slávnostné vyhlasovanie výsledkov

Vekové kategórie a dĺžka trate: najmladší žiaci (1. a 2. roč. ZŠ, 400 m), najmladšie žiačky (1. a 2. roč. ZŠ, 400 m), mladší žiaci I. (3. a 4. roč. ZŠ, 400 m), mladšie žiačky I. (3. a 4. roč. ZŠ, 400 m), mladší žiaci II. (5. až 7. roč. ZŠ, 400 m), mladšie žiačky II. (5. až 7. roč. ZŠ, 400 m), starší žiaci (8. a 9. roč. ZŠ, 800 m), staršie žiačky (8. a 9. roč. ZŠ, 600 m), dorastenky (15–18-ročné 1000 m), ženy (od 19 rokov, 1000 m), dorastenci (15–18-roční, 2000 m), muži (od 19 rokov, 3000 m). Žiaci budú súťažiť v Memoriáli Antona Šveca.

Organizačný výbor Behu oslobodenia

malacký hlas Mesačník občanov Malaciek • Vydáva MsÚ Malacky • Vedúca redaktorka Mgr. I. Potočňáková • Jazyková úprava Mgr. E. Žilavá • Redakčná uzávierka vždy 5. deň v mesiaci • Nevyžiadané rukopisy nearchivujeme a nevraciame • Registrácia na OÚ v Malackách pod číslom Ma–3/99 • Grafická a polygrafická úprava: INAK Bratislava • Tlač: BB print, Bratislava • Adresa redakcie: Malacký hlas, Mestský úrad v Malackách, Záhorácka 1919, 901 01 Malacky, tel./fax: 034/772 66 09, 772 22 40, e-mail: malackyhlas@malacky.sk, www.malackyhlas.sk